

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία όλων των προσώπων από αναγκαστική εξαφάνιση και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας»

1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Με την υπ' αρ. 76044/4.9.2013 Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΦΕΚ τ. Β' 2361/23.9.2013) συνενεστήθη Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή με αντικείμενο την κατάρτιση σχεδίου νόμου κύρωσης και προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία όλων των προσώπων από την αναγκαστική εξαφάνιση και τη σύνταξη της σχετικής αιτιολογικής έκθεσης. Με την ίδια ως άνω απόφαση ορίστηκε ότι η Επιτροπή όφειλε να περατώσει το έργο της έως τις 20 Ιανουαρίου 2014. Με την υπ' αρ. 104371/18.12.2013 Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 3281/23.12.2013), η διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής παρατάθηκε έως τις 31 Μαρτίου 2014.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία όλων των προσώπων από την αναγκαστική εξαφάνιση και η ενσωμάτωση της στην ελληνική έννομη τάξη. Η Διεθνής αυτή Σύμβαση υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. στις 20 Δεκεμβρίου του 2006, πρόκριμα δε αυτής αποτέλεσε η Διακήρυξη για την Προστασία όλων των Προσώπων από την Αναγκαστική Εξαφάνιση που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. με την απόφαση 47/133 της 18ης Δεκεμβρίου 1992.

Το έγκλημα της αναγκαστικής (βίαιης) εξαφάνισης (enforced disappearance) αποτελεί έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (Α' 75) και στο άρθρο 8 περίπτωση ζ' του ν. 3948/2011 (Α' 71) με τον οποίον προσαρμόστηκαν οι διατάξεις του καταστατικού αυτού στο εσωτερικό δίκαιο. Στα νομοθετικά αυτά κείμενα προτιμήθηκε ο όρος βίαια εξαφάνιση, αντί του όρου αναγκαστική εξαφάνιση. Στο κείμενο του νομοσχεδίου αυτού προτιμήθηκε η χρήση του όρου αναγκαστική εξαφάνιση, ως σαφέστερη και ειδικότερη, διότι ο όρος αυτός αποτελεί ειδικότερο όρο από το γενικό της βίαιης εξαφάνισης και με αυτόν τονίζεται ότι η εξαφάνιση αυτή δεν είναι γενικά αποτέλεσμα βίας κατά πρόσωπου, αλλά επιβάλλεται κατά πρόσωπου από κρατικές ομάδες ή ομάδες σχετιζόμενες με το κράτος και εξ αυτού του λόγου τίθεται αυτό εκτός προστασίας του νόμου.

Η βαρύτητα του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης και η βούληση των κρατών-μελών του Ο.Η.Ε. να το καταπολεμήσουν διακρίνεται σαφώς στο Προοίμιο της Διεθνούς Σύμβασης αυτής, στο οποίο αναφέρονται και οι σχετικές Διεθνείς Συμβάσεις και κείμενα. Στο Πρώτο Μέρος της Διεθνούς αυτής Σύμβασης (άρθρα 1 έως και 25) περιέχονται ουσιαστικές ρυθμίσεις που άπτονται του ποινικού, διοικητικού και αστικού δικαίου, άλλοτε με τρόπο γενικό και άλλοτε αναλυτικό, ανάλογα με τη φύση

της κάθε διάταξης, προκειμένου να υπάρξει η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη συναίνεση των κρατών-μελών, εν όψει και των διαφορετικών νομικών συστημάτων. Στο Δεύτερο Μέρος (άρθρα 26 έως και 36) ρυθμίζονται θέματα της Επιτροπής του Ο.Η.Ε. για τις Αναγκαστικές Εξαφανίσεις σε σχέση, μεταξύ άλλων, με την οργάνωση της Επιτροπής και τις αρμοδιότητές της ως προς τον έλεγχο της εφαρμογής της Σύμβασης από τα Κράτη Μέρη, ενώ στο Τρίτο Μέρος (άρθρα 37 έως και 45) ρυθμίζονται ζητήματα κυρώσεως και ισχύος αυτής.

Το νομοσχέδιο χωρίζεται σε τέσσερα τμήματα – άρθρα. Το άρθρο πρώτο περιλαμβάνει τις διατάξεις της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης στο πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική, καθώς και το Πρακτικό Διόρθωσης του πρωτοτύπου της Σύμβασης, στο πρωτότυπο στην αγγλική και γαλλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική, το άρθρο δεύτερο περιλαμβάνει διατάξεις – τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα που ενσωματώνουν σχετικές ρυθμίσεις της Διεθνούς Σύμβασης αυτής, το άρθρο τρίτο περιλαμβάνει διατάξεις – τροποποιήσεις του Αστικού Κώδικα που ενσωματώνουν σχετικές ρυθμίσεις της ίδιας Διεθνούς Σύμβασης και το άρθρο τέταρτο ρυθμίζει το ζήτημα της έναρξης ισχύος του νόμου και της Σύμβασης που κυρώνεται.

2. Βασικές ρυθμίσεις της Διεθνούς Σύμβασης αυτής

Όπως προαναφέρθηκε οι ουσιαστικές ρυθμίσεις της Διεθνούς Σύμβασης αυτής περιέχονται στο πρώτο μέρος της, στα άρθρα από 1 έως και 25.

Στο άρθρο 1 αναφέρεται η γενική αρχή ότι κανείς δεν θα υπόκειται σε αναγκαστική (βίαιη) εξαφάνιση, τονίζοντας μάλιστα ότι καμία περίπτωση δεν μπορεί να τη δικαιολογήσει. Στο άρθρο 2 δίνεται ο ορισμός της αναγκαστικής εξαφάνισης με κύριο χαρακτηριστικό ότι δράστες είναι κρατικά όργανα ή ελέγχονται από το κράτος ή ενεργούν με τη συναίνεσή του. Στο άρθρο 3 ορίζεται η υποχρέωση του κράτους να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να διερευνηθούν οι πράξεις που ορίζονται στο άρθρο 2, οι οποίες τελούνται από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που ενεργούν χωρίς την άδεια, την υποστήριξη ή τη συναίνεση του Κράτους και για την προσαγωγή των υπευθύνων στη δικαιοσύνη. Στο άρθρο 4 αναφέρεται η υποχρέωση για πρόβλεψη τιμωρίας του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης από την (εθνική) ποινική νομοθεσία, ενώ στο άρθρο 5 ορίζεται το έγκλημα αυτό ως έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Στα άρθρα 6, 7 και 8 περιγράφονται στοιχεία του εγκλήματος αυτού και ειδικότερα ως προς το υποκείμενο, την εγκληματική πράξη, τη μη αναγνώριση της προσταγής ως λόγο άρσης του αδικού, τη θέσπιση κατάλληλων ποινικών κυρώσεων, τις ελαφρυντικές και επιβαρυντικές περιστάσεις, το διαρκή του χαρακτήρα και την παραγραφή του. Στο άρθρο 9 θεμελιώνεται ευρεία δικαιοδοσία των εθνικών ποινικών δικαστηρίων για την εκδίκαση του εγκλήματος αυτού, στα άρθρα 10, 11 και 12 αναγράφονται βασικές δικονομικές ρυθμίσεις – υποχρεώσεις των κρατών, όπως για σύλληψη, κράτηση ή επιβολή αναγκαίων περιοριστικών μέτρων κατά του δράστη προς εξασφάλιση της παρουσίας του κατά τη δίκη, για τη διενέργεια άμεσης, ακώλυτης και πλήρους έρευνας του εγκλήματος αυτού, κατό-

πιν καταγγελίας οικείων του θύματος ή αυτεπαγγέλτως και για δίκαιη δίκη του κατηγορούμενου - δράστη. Στο άρθρο 13 ορίζεται ότι το έγκλημα αυτό δεν θα θεωρείται πολιτικό και ρυθμίζονται γενικά ζητήματα έκδοσης του κατηγορούμενου. Στα άρθρα 14 και 15 αναφέρονται ζητήματα αμοιβαίας δικαστικής και διοικητικής συνδρομής των ενδιαφερόμενων κρατών που πρέπει να είναι αποτελεσματική και στο άρθρο 16 η αρχή της απαγόρευσης απέλασης ή έκδοσης ατόμου σε κράτος όπου αυτό βάσιμα κινδυνεύει να υποστεί αναγκαστική εξαφάνιση. Στο άρθρο 17 διατυπώνεται η αρχή ότι κανείς δεν επιτρέπεται να τεθεί υπό μυστική κράτηση, καθώς και υποχρεώσεις των κρατών-μελών που διασφαλίζουν την εφαρμογή της αρχής αυτής, όπως η υποχρέωση για επικοινωνία του κρατουμένου με τον συνήγορό του και τους οικείους του, η πρόσβαση αυτών στους χώρους κράτησής του, η τήρηση λεπτομερών μητρώων ή/και αρχείων στους χώρους αυτούς. Στο άρθρο 18 ορίζεται το δικαίωμα των οικείων και του συνηγόρου του κρατουμένου σε πληροφόρηση σχετικά με την κράτηση του και μάλιστα με δικαίωμα άσκησης σχετικής προσφυγής, με ρητή εξαίρεση μόνο στις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 20. Το άρθρο 19 ρυθμίζει γενικά θέματα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων των κρατουμένων, το άρθρο 21 ζητήματα σχετικά με την απελευθέρωση του κρατουμένου, ενώ το άρθρο 22 προβλέπει την υποχρέωση θέσπισης κυρώσεων από το κράτος στον υπαίτιο που κωλύει την άσκηση των ως άνω δικαιωμάτων για πληροφόρηση, προσφυγή και μη καταχώρηση κάποιου στα μητρώα κρατουμένων. Στο άρθρο 23 αναφέρεται η υποχρέωση των κρατών-μελών για εκπαίδευση των υπαλλήλων τους επί ζητημάτων της Διεθνούς αυτής Συμβάσεως και η λήψη μέτρων, ώστε να αποτρέπει η διενέργεια από αυτούς εγκλημάτων αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπων ή η συγκάλυψη των εγκλημάτων αυτών. Στο άρθρο 24 διατυπώνεται η υποχρέωση του κράτους για πληροφόρηση του θύματος του εγκλήματος αυτού σχετικά με την πορεία των σχετικών ερευνών, υποχρέωση του για λήψη μέτρων, ώστε να λάβει το θύμα αυτό επανόρθωση, επαρκή και δίκαιη αποζημίωση για υλική ή ηθική του βλάβη και για τυχόν αποκατάσταση της τιμής του. Τέλος, στο άρθρο 25 ρυθμίζονται θέματα προστασίας ανηλίκων θυμάτων του εγκλήματος αυτού με βάση κυρίως το εθνικό ποινικό σύστημα, αλλά και η υποχρέωση του κράτους για ακύρωση των υιοθεσιών με τα ανήλικα θύματα αυτά.

Σε ό,τι αφορά τις λοιπές διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης, το άρθρο 26 προβλέπει τη σύσταση και οργάνωση της Επιτροπής για τις Αναγκαστικές Εξαφανίσεις, διεθνούς οργάνου που θα ελέγχει την εφαρμογή της Σύμβασης από τα Κράτη Μέρη. Το άρθρο 27 προβλέπει την, μετά από συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, αξιολόγηση της λειτουργίας της Επιτροπής και τη δυνατότητα ανάθεσης του ελέγχου εφαρμογής της Σύμβασης σε άλλο διεθνή φορέα, ενώ το άρθρο 28 μεριμνά σχετικά με την άρτια συνεργασία της Επιτροπής με λοιπούς φορείς του Ο.Η.Ε. και όχι μόνο, οι οποίοι ασχολούνται με συναφή ζητήματα. Το άρθρο 29 προβλέπει την υποχρέωση υποβολής έκθεσης από κάθε Κράτος Μέρος στη Σύμβαση σχετικά με την εκ μέρους του εφαρμογή των διατάξεων της, το άρθρο 30 το δικαίωμα υποβολής προς την Επιτροπή επείγοντος αιτήματος για την ανεύρεση εξαφανι-

σμένου προσώπου από τους συγγενείς του και άλλα πρόσωπα με έννομο συμφέρον και τις σχετικές δυνατότητες της Επιτροπής, το άρθρο 31 το δικαίωμα υποβολής ατομικής προσφυγής προς την Επιτροπή σχετικά με την φερόμενη παραβίαση των διατάξεων της Σύμβασης από Κράτος Μέρος σε αυτή και το άρθρο 32 το δικαίωμα υποβολής διακρατικής αντίστοιχης προσφυγής. Επισημαίνεται ότι η αποδοχή από το Κράτος Μέρος της σχετικής αρμοδιότητας της Επιτροπής αναφορικά με τα άρθρα 31 και 32 είναι προαιρετική. Το άρθρο 33 αφορά τη δυνατότητα της Επιτροπής να διεξάγει επίσκεψη σε Κράτος Μέρος στη Σύμβαση, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, το άρθρο 34 τη δυνατότητά της να παραπέμψει περιπτώσεις τέλεσης αναγκαστικών εξαφανίσεων σε ευρεία ή συστηματική βάση, στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, στο άρθρο 35 διευκρινίζεται ότι η Επιτροπή θα έχει αρμοδιότητα μόνο για αναγκαστικές εξαφανίσεις που εκκίνησαν μετά τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης και οι υποχρεώσεις κάθε Κράτους Μέρους στη Σύμβαση έναντι της Επιτροπής αφορούν μόνο τις αναγκαστικές εξαφανίσεις που εκκίνησαν μετά τη θέση σε ισχύ, για το εν λόγω Κράτος, της Σύμβασης και στο άρθρο 36 προβλέπεται η υποχρέωση της Επιτροπής να υποβάλει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές της. Το άρθρο 37 προβλέπει ότι η Σύμβαση δεν θίγει οποιαδήποτε διάταξη εθνικής νομοθεσίας ή διεθνούς δικαίου είναι ευνοϊκότερη για την προστασία όλων των προσώπων από τις αναγκαστικές εξαφανίσεις και το άρθρο 43 ότι η Σύμβαση δεν θίγει τις διατάξεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, το άρθρο 38 ρυθμίζει ζητήματα υπογραφής και κύρωσης της Σύμβασης και προσχώρησης σε αυτή, το άρθρο 39 ζητήματα θέσης της σε ισχύ, το άρθρο 40 τις αρμοδιότητες του θεματοφύλακα της Σύμβασης, το άρθρο 41 προβλέπει την εφαρμογή της σε όλα τα μέρη των ομοσπονδιακών κρατών, το άρθρο 42 περιγράφει τη διαδικασία επίλυσης διαφορών που ενδεχομένως ανακύψουν σε σχέση με την ερμηνεία ή εφαρμογή της Σύμβασης, το άρθρο 44 τη διαδικασία τροποποίησης της Σύμβασης και το άρθρο 45 αναφέρει τα αυθεντικά κείμενα της Σύμβασης και το θεματοφύλακά της.

3. Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στη Διεθνή Σύμβαση αυτή

3.1 Άρθρο δεύτερο του νομοσχεδίου

Στο άρθρο δεύτερο του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις του ισχύοντος Ποινικού Κώδικα, με βασική ρύθμιση την εισαγωγή νέας ειδικής υπόστασης εγκλήματος, αυτού της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου, όπως ορίζει το άρθρο 4 της Διεθνούς Σύμβασης αυτής (στο εξής Δ.Σ). Ειδική υπόσταση εγκλήματος θέσπισε και η Γαλλία για το έγκλημα αυτό, με βάση τη Διεθνή αυτή Σύμβαση, στα άρθρα από 221-12 έως και 221-18 του Γαλλικού Ποινικού Κώδικα. Το έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης δεν ταυτίζεται με κάποιο από τα προβλεπόμενα στον Ποινικό Κώδικα, ομοιάζει πάντως με το έγκλημα της αρπαγής, είναι όμως στενότερη ως προς το υποκείμενο αφού στο έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης υποκείμενα (δράστες) είναι μόνο κρατικοί υπάλληλοι ή άτομα που λαμβάνουν εντολές, υποστηρίζονται α-

πό το κράτος ή ενεργούν με τη συναίνεση αυτού, ενώ ως προς τις εγκληματικές πράξεις ευρύτερη. Λόγω της ομοιότητας αυτής και του ίδιου προστατευόμενου έννομου αγαθού (προσωπική ελευθερία) προκρίθηκε η επιλογή θέσπισης νέων άρθρων αμέσως μετά από αυτό της αρπαγής (άρθρο 322 ΠΚ), ως άρθρα 322 Α, 322 Β και 322 Γ ΠΚ.. Εξάλλου, η τέλεση αναγκαστικών εξαφανίσεων από ιδιώτες (δηλ. από μη κρατικά όργανα ή όργανα που ενεργούν με την υποστήριξη ή συναίνεση του κράτους), κατά το άρθρο 3 της Δ.Σ. καλύπτεται από το άρθρο 322 ΠΚ (αρπαγή).

3.1.1 Άρθρο 322 Α

Στο άρθρο 322 Α παρατίθεται η βασική ειδική υπόσταση του εγκλήματος, με γενική αναφορά στην παράγραφο 1 («Όποιος τελεί αναγκαστική εξαφάνιση τιμωρείται με κάθειρξη»), σε αντιστοιχία με το άρθρο 6 παράγραφος 1 περίπτωση α΄ της Δ.Σ., ενώ στην παράγραφο 2 τίθεται ο ορισμός της αναγκαστικής εξαφάνισης, σύμφωνα με το άρθρο 2 της Δ.Σ., όπου περιγράφεται ακριβώς και ο τρόπος τέλεσης του εγκλήματος. Το έγκλημα αυτό είναι γνήσιο ιδιαίτερο, διάρκειας (βλ. άρθρο 8 παράγραφος 1 περίπτωση β΄ της Δ.Σ.), ενέργειας, γνήσιο πολύτροπο (ή διαζευκτικώς μικτό), βλάβης και κακούργημα. Η επιλογή της κάθειρξης ως ποινής για την τέλεση του βασικού αυτού εγκλήματος και η ένταξη αυτού στην κατηγορία των κακούργηματων, συνάδει προς το άρθρο 7 παράγραφος 1 της Δ.Σ. που ορίζει την ύπαρξη κατάλληλων κυρώσεων, εν όψει της εξαιρετικής του σοβαρότητας και του προστατευόμενου έννομου αγαθού (προσωπική ελευθερία). Εκτός της τέλεσης του εγκλήματος αυτού, οι πράξεις της διαταγής, παραγγελίας, υποκίνησης, απόπειρας, συμμετοχής και συνέργειας στο έγκλημα που αναφέρονται ομοίως στο άρθρο 6 παράγραφος 1 περίπτωση α΄ της Δ.Σ., καλύπτονται από τις διατάξεις του ΠΚ για την απόπειρα και τη συμμετοχή (άρθρα 42-49 ΠΚ), ενώ ειδικά η εντολή από τον προϊστάμενο αναφέρεται ως διακεκριμένη περίπτωση στο άρθρο 322 Β παράγραφος 1 περίπτωση α΄ ΠΚ του νομοσχεδίου. Δηλαδή δεν προκρίθηκε η εξομοίωση της απόπειρας στο έγκλημα αυτό με το τετελεσμένο έγκλημα, αλλά η αντιμετώπιση της απόπειρας στα πλαίσια του γενικού μέρους του Ποινικού Κώδικα (άρθρα 42 και 83 ΠΚ). Στην παράγραφο 3 του άρθρου 322Α του νομοσχεδίου, μεταφέρεται το άρθρο 6 παράγραφος 1 περίπτωση β΄ της Δ.Σ., κατά την οποία εξομοιώνεται με δράστη του εγκλήματος και ο ιεραρχικά ανώτερος του βασικού δράστη που γνώριζε ή συνειδητά αγνοούσε πληροφορίες για την τέλεση (ή την επικείμενη τέλεση) του εγκλήματος αυτού, που ασκούσε ουσιαστικό έλεγχο και ευθύνη στις δραστηριότητες που σχετίζονται με το έγκλημα αυτό και που δεν έλαβε τα αναγκαία και εύλογα μέτρα για την πρόληψη ή την καταστολή του εγκλήματος αυτού. Εννοείται ότι και στην περίπτωση αυτή, κατά το άρθρο 26 παράγραφος 1 εδάφιο α΄ ΠΚ, απαιτείται δόλος του ιεραρχικά ανώτερου αυτού. Η μεταφορά της ρύθμισης αυτής της Δ.Σ. ως ξεχωριστής παραγράφου στο βασικό έγκλημα έγινε, διότι αυτή δεν καλύπτεται στο σύνολο της από τις γενικές διατάξεις του ΠΚ για τη συμμετοχή (άρθρα 45 -49) , όπως άλλωστε έπραξε και ο Γάλλος Νομοθέτης στο άρθρο 221-13 του Γαλλικού

ΠΚ.

3.1.2 Άρθρο 322 Β

Στο άρθρο αυτό του νομοσχεδίου ρυθμίζονται οι διακεκριμένες περιπτώσεις του βασικού εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου, σε αντιστοιχία με το άρθρο 7 παράγραφος 2 περίπτωση β΄ της Δ.Σ., με την προσθήκη όμως (ως περίπτωση α΄ στην 1η παράγραφο) της περίπτωσης του ατόμου που έδωσε τη σχετική εντολή για την τέλεση του εγκλήματος αυτού ως προϊστάμενος, πράξη που σαφώς έχει μεγαλύτερη απαξία, όπως άλλωστε αναγνωρίζεται από τον νομοθέτη και στο ανάλογο άρθρο 137 [παράγραφος 1 περίπτωση δ΄ ΠΚ για το έγκλημα των βασανιστηρίων. Στις διακεκριμένες περιπτώσεις αυξάνεται το ελάχιστο όριο της ποινής από 5 σε 10 έτη κάθειρξη. Περαιτέρω, κρίθηκε αναγκαίο, για λόγους ασφαλείας δικαίου και αποφυγής υπερβολών, να προσδιοριστεί ακριβώς η έννοια του αναπήρου στην περίπτωση β΄ της πρώτης παραγράφου, με την προσθήκη του ποσοστού αναπηρίας από 67% και άνω, που ο έλληνας νομοθέτης χρησιμοποιεί σε πλείστες περιπτώσεις. Η περίπτωση γ΄ της ίδιας παραγράφου («αν έχουν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του θύματος») αποτελεί εκ του αποτελέσματος διακρινόμενο έγκλημα (άρθρο 29 ΠΚ), συνεπώς απαιτείται δόλος για το ως άνω βασικό έγκλημα (της παραγράφου 1 του άρθρου 322 Α) και αμέλεια για το αποτέλεσμα αυτό. Η έννοια της βαριάς σωματικής βλάβης του θύματος προσδιορίζεται στον ΠΚ, στο άρθρο 310 παράγραφος 2 , ενώ και το έγκλημα αυτό (άρθρο 310 ΠΚ) ρυθμίζεται ως έγκλημα ως εκ του αποτελέσματος διακρινόμενο. Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου του νομοσχεδίου, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη ο δράστης, εάν επέλθει, ως συνέπεια της τέλεσης του βασικού εγκλήματος από αυτόν, ο θάνατος του θύματος, δηλαδή, πρόκειται και στην περίπτωση αυτή για έγκλημα εκ του αποτελέσματος διακρινόμενο, κατ' άρθρο 29 ΠΚ). Αντίστοιχη ρύθμιση υφίσταται στο άρθρο 137 Β παράγραφος 3 ΠΚ για τα βασανιστήρια.

3.1.3 Άρθρο 322 Γ

Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού του νομοσχεδίου, μεταφέρεται η ρύθμιση του άρθρου 7 παράγραφος 2 περίπτωση α΄ της Δ.Σ. για τις ελαφρυντικές περιπτώσεις, ενώ η ποινή καθορίζεται με βάση το άρθρο 83 ΠΚ. Δεν αποκλείεται βεβαίως η αναγνώριση ελαφρυντικών στον δράστη με βάση τη γενική ρύθμιση του άρθρου 84 ΠΚ. Στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού του νομοσχεδίου προβλέπεται ειδική ρύθμιση για την (υποχρεωτική) παρεπόμενη ποινή της στέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων του καταδικασθέντος, όπως έπραξε και ο Γάλλος Νομοθέτης στο άρθρο 221-14 του Γαλλικού ΠΚ, για την οποία λήφθηκαν υπ' όψιν οι γενικές ρυθμίσεις των άρθρων 59 και 60 ΠΚ. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία , εν όψει της σοβαρότητας του εγκλήματος αυτού που τελείται κατά κανόνα από κρατικά όργανα και απαιτεί κατάλληλες κυρώσεις, κατά το άρθρο 7 παράγραφος 1 της Δ.Σ.. Στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού του νομοσχεδίου μεταφέρεται η ρύθμιση του άρθρου 6 παράγραφος 2 της Δ.Σ., κατά την οποία η προσταγή προϊσταμένου (άρθρο 21 ΠΚ) δεν μπορεί να άρει τον άδικο χαρακτήρα του εγκλήματος αυτού. Στην παράγραφο 4 του άρθρου του νομοσχεδίου αυτού τίθεται η ρύθμιση ότι όταν τελεί-

ται το έγκλημα αυτό της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου υπό καθεστώς σφετερισμού του δημοκρατικού πολιτεύματος, η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει μόλις αποκατασταθεί η νόμιμη εξουσία. Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία, διότι το έγκλημα αυτό τελείται κατ' εξοχήν σε ανελεύθερα καθεστώτα και γενικά σε ανώμαλες πολιτειακές περιόδους, στις οποίες παρατηρείται κρατική αυθαιρεσία και αυξημένη προσβολή του εννόμου αγαθού της προσωπικής ελευθερίας. Ανάλογη διάταξη υπάρχει στο άρθρο 137Δ παράγραφος 3 ΠΚ για τα βασανιστήρια. Στην επόμενη παράγραφο (παράγραφος 5), τίθεται ρύθμιση με χαρακτήρα αστικού δικαίου, σε συμμόρφωση με την επιταγή του άρθρου 24 της Δ.Σ. για επαρκή αποζημίωση του θύματος και παρέχεται η ευχέρεια στο θύμα (κατ' απόκλιση από τα ισχύοντα στα άρθρα 105 ΕισΝΑΚ και 38 Υ.Κ. – ν. 3528/2007) να στραφεί για την αποζημίωση του για την υλική ή/και ηθική του ζημία τόσο κατά του δημοσίου, όσο και κατά του υπαίτιου, που μάλιστα ευθύνονται έναντι αυτού εις ολόκληρον (άρθρα 481 επ. ΑΚ), παρέχοντας του έτσι μεγαλύτερη έννομη προστασία. Ανάλογη διάταξη υπάρχει στο άρθρο 137Δ παράγραφος 4 ΠΚ για το έγκλημα των βασανιστηρίων.

3.1.4 Λοιπές ρυθμίσεις (τροποποιήσεις άρθρων ΠΚ)

Στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου δεύτερου του νομοσχεδίου τίθενται οι τροποποιήσεις υφιστάμενων άρθρων του ΠΚ. Συγκεκριμένα, τροποποιείται το άρθρο 187 ΠΚ (εγκληματική οργάνωση) και τίθεται το έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου στη βασική και στη διακεκριμένη του μορφή (άρθρα 322 Α και 322 Β) στον κατάλογο των βασικών κακούργημάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 187 που θεμελιώνουν το αδίκημα της εγκληματικής οργάνωσης. Εξάλλου, το κακούργημα της αρπαγής (άρθρο 322 ΠΚ) που ομοιάζει με το έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου, είναι μεταξύ αυτών που θεμελιώνουν το αδίκημα της εγκληματικής οργάνωσης, κατά το άρθρο 187 παράγραφος 1 ΠΚ. Η ένταξη του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου στο άρθρο 187 παράγραφος 1 ΠΚ σημαίνει και την εφαρμογή στο έγκλημα αυτό και ρυθμίσεων που διευκολύνουν τη διαλεύκανση του, όπως των ειδικών ανακριτικών πράξεων του άρθρου 253 Α ΚΠΔ, ή της προστασίας μαρτύρων και άλλων προσώπων (άρθρα 9 και 10 του ν. 2928/2001, όπως ισχύει). Περαιτέρω, με την τροποποίηση του άρθρου 8 περίπτωση η' ΠΚ (εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους) και την εισαγωγή σε αυτό του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου, μεταφέρεται κατά τον καλύτερο δυνατόν τρόπο η σχετική ρύθμιση του άρθρου 9, παράγραφος 2 της Δ.Σ., θεμελιώνοντας σχετικά ευρεία δικαιοδοσία των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων και κατά τρόπο σαφή.

3.2 Άρθρο τρίτο του νομοσχεδίου

Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται ζητήματα υιοθεσίας ανήλικων τέκνων – θυμάτων του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 4 της Δ.Σ.. Συγκεκριμένα για λόγους πληρότητας και σαφήνειας (ανεξάρτητα δηλαδή αν κατά κανόνα η υιοθεσία αυτή θα μπορούσε να ακυρωθεί, κατά τα ισχύοντα,

λόγω μη έγκυρης συναίνεσης ή απάτης), τροποποιείται το άρθρο 1569 ΑΚ και θεσπίζεται ως λόγος προσβολής (ex nunc), με διαπλαστική δικαστική απόφαση) της παράνομης υιοθεσίας αυτής με ανήλικα θύματα του εγκλήματος αυτού (στη βασική ή διακεκριμένη του μορφή) ή θυμάτων που ο ένας τουλάχιστον γονέας τους αποτελέσε θύμα του εγκλήματος αυτού. Δεν προκρίθηκε ως λύση η αυτοδίκαιη λύση της υιοθεσίας με αναδρομική ισχύ κατά το άρθρο 1576 ΑΚ, διότι ενδέχεται και οι θετοί γονείς να μη γνωρίζουν ότι το θετό τέκνο ή οι φυσικοί γονείς του είναι θύμα αναγκαστικής εξαφάνισης και να θέλουν αυτοί ή/και το θετό τους τέκνο τη μη λύση της υιοθεσίας. Άλλωστε και η Δ.Σ. στην ως άνω διάταξη αναφέρει για ακύρωση της υιοθεσίας και όχι για αυτοδίκαιη λύση της. Περαιτέρω, στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου του νομοσχεδίου, κατόπιν τροποποίησης του άρθρου 1570 ΑΚ, παρέχεται η δυνατότητα σε όποιον έχει έννομο συμφέρον και στον Εισαγγελέα να προσβάλουν την παράνομη υιοθεσία με θετό τέκνο θύμα αναγκαστικής εξαφάνισης.

3.3 Λοιπές παρατηρήσεις για τη Δ.Σ αυτή και την ελληνική νομοθεσία

Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή δεν θεώρησε αναγκαίο να τροποποιηθούν άλλες διατάξεις της κείμενης ελληνικής νομοθεσίας (ποινικής, αστικής, διοικητικής) με βάση τη Δ.Σ. αυτή, θεωρώντας, κατ' αρχάς, ότι αυτή επαρκεί για να καλύψει τις απαιτήσεις της Δ.Σ. (κυρίως στα άρθρα 10 - 25). Πρόβλημα εν μέρει υπάρχει πάντως, ως προς τη συμμόρφωση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις απαιτήσεις του άρθρου 17 της Δ.Σ. για τα μητρώα και αρχεία των χώρων κράτησης. Ως γνωστόν, στις ελληνικές φυλακές τηρούνται μητρώα κρατούμενων και σχετικά αρχεία, κατά τρόπο αποσπασματικό, ανά κατάστημα, χωρίς να υπάρχει κεντρικό μητρώο, πρόβλημα που επιτείνεται και από την ύπαρξη νόμιμων χώρων κράτησης και σε άλλες υπηρεσίες πέρα από αυτές του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (χώροι φύλαξης ακαταλόγιστων εγκληματιών κατά το άρθρο 69 ΠΚ, κρατητήρια σωμάτων ασφαλείας, βλ. άρθρα 66 επ. π.δ. 141/1991 για τους χώρους κράτησης στην αστυνομία, ή τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας υπηρεσιών φύλαξης εγκαταστάσεων κράτησης αλλοδαπών, Β' 1851/2013). Η ύπαρξη κεντρικού μητρώου κρατούμενων αποτελεί αναγκαιότητα, πέρα από τους προφανείς λόγους πρακτικής ευχέρειας και για τη συμμόρφωση με τη Δ.Σ. αυτή που απαιτεί άμεση σχετική ενημέρωση των ενδιαφερομένων, που με το υπάρχον αποσπασματικό σύστημα καθίσταται δυσχερές. Επιπλέον, η Δ.Σ. αυτή απαιτεί συγκεκριμένο τύπο μητρώων κρατούμενων για την παροχή συγκεκριμένων πληροφοριών που ως επί το πλείστον τηρούνται από τα ελληνικά σωφρονιστικά καταστήματα, με εξαίρεση την ακριβή ώρα στέρησης της ελευθερίας του κρατούμενου και την ακριβή ώρα εισόδου του σε κάθε σωφρονιστικό κατάστημα, ή άλλο χώρο κράτησης.

Περαιτέρω, ειδικά για το ζήτημα αποζημίωσης του θύματος αναγκαστικής εξαφάνισης, πέρα από τη θέσπιση της ως άνω ειδικής διάταξης στο νομοσχέδιο (άρθρο 322Γ παράγραφος 5), το ισχύον ελληνικό δίκαιο κρίνε-

ται επαρκές για τις απαιτήσεις της Δ.Σ. αυτής (άρθρο 24), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105, 106 Εισ-ΝΑΚ, 57, 59, 914, 922, 932, 297-299 ΑΚ και την πρόβλεψη πλήρους αποζημίωσης για την υλική και ηθική του ζημία.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2014

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

Ι. Στουρνάρας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Δ. Αβραμόπουλος

Χ. Αθανασίου

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ν. - Γ. Δένδιας

Τροποποιούμενες διατάξεις

με το Σχέδιο Νόμου «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία όλων των προσώπων από την αναγκαστική εξαφάνιση και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας»

1. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 4 προστίθεται η φράση «ή αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου» στο τέλος της περίπτωσης η' του άρθρου 8 ΠΚ, όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου της τέλεσης, για τις πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή: (...)
«η) πράξη δουλεμπορίου, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας, ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, διενέργειας ταξιδιών με σκοπό την τέλεση συνουσίας ή άλλων σεξικών πράξεων σε βάρος ανηλίκου ή πορνογραφίας ανηλίκου.»

2. Με το άρθρο δεύτερο παρ. 5 μετά τον αριθμό «322» και τη λέξη «αρπαγή» προστίθενται τα εξής: «322Α και 322Β (αναγκαστική εξαφάνιση προσώπου)» στην παράγραφο 1 του άρθρου 187 ΠΚ, όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

1. Με Κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα από τρία ή περισσότερα πρόσωπα (οργάνωση) "που επιδιώκει" τη διάπραξη περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 207 (Παραχάραξη), 208 (Κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων), 216 (Πλαστογραφία), 218 (Πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση), 264 (Εμπρησμός), 265 (Εμπρησμός σε δάση), 268 (πλημμύρα), 270 (έκρηξη), 272 (Παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες), 277 (πρόκληση ναυαγίου), 279 (δηλητηρίαση πηγών και τροφίμων), 291 (διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών), 299 (ανθρωποκτονία με πρόθεση), 310 (Βαριά σωματική βλάβη), **322 (Αρπαγή)**, 323 (εμπόριο δούλων), "323Α (εμπορία ανθρώπων)" 324 (Αρπαγή ανηλίκων), 327 (ακούσια απαγωγή), 336 (Βιασμός), 338 (Κατάχρηση σε ασέλγεια), 339 (αποπλάνηση παιδιών), "348 Α (πορνογραφία ανηλίκων)", 351 (Σωματεμπορία), 351Α (ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής)", 374 (Διακεκριμένες περιπτώσεις Κλοπής), 375 (Υπεξαίρεση), 380 (Ληστεία), 385 (Εκβίαση), 386 (Απάτη), 386Α (Απάτη με υπολογιστή), 404 (Τοκογλυφία), στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 87 και στο άρθρο 88 του ν. 3386/2005 (ΦΕΚ 212 Α'), όταν οι πράξεις αυτές (διευκόλυνση της παράνομης εισόδου ή εξόδου ή της παράνομης μεταφοράς υπηκόων τρίτων χωρών) τελούνται από κερδοσκοπία, όπως επίσης περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται στη νομοθεσία περί ναρκωτικών, όπλων, εκρηκτικών υλών και προστασίας από υλικά που εκπέμπουν επιβλαβείς για τον άνθρωπο ακτινοβολίες, καθώς και περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται από τη νομοθεσία για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, καθώς και τη νομοθεσία περί προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και περισσότερων εγκλημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται από τη διάταξη του άρθρου 41 ΣΤ του ν. 2725/1999, όπως ισχύει, όπως επίσης και περισσότερων εγκλημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται στο άρθρο 1280 του ν. 2725/ 1999. Για τα εγκλήματα του άρθρου αυτού η ιδιότητα του ιατρού, προπονητή ή φυσιοθεραπευτή αποτελεί επιβαρυντική περίπτωση.
 Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος της πράξεως του πρώτου εδαφίου, αν η εγκληματική οργάνωση επιδιώκει την τέλεση περισσότερων αξιόποινων πράξεων σχετικά με την αποφυγή καταβολής νόμιμου φόρου, τέλους, δασμού ή άλλης επιβαρύνσεως κατά την αγορά, πώληση, παραλαβή, παράδοση, μεταφορά, διαμετακόμιση, εμπορία, κατοχή, αποθήκευση, εισαγωγή ή εξαγωγή εμπορεύματος ή και προϊόντος απομίμησης, παραποίησης ή πειρατείας.

3. Με το άρθρο τρίτο παρ. 1 προστίθενται τα εξής: «... ή όταν το θετό τέκνο είναι θύμα αναγκαστικής εξαφάνισης υπό την έννοια των άρθρων 322 Α παρ.1-2 και 322 Β ΠΚ, ή τουλάχιστον ο ένας εκ των φυσικών του γονέων είναι θύμα του εγκλήματος αυτού» στο τέλος του άρθρου 1569 ΑΚ όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

Άρθρο 1569.

Προσβολή της υιοθεσίας.

Η υιοθεσία προσβάλλεται μόνο με την άσκηση των προβλεπόμενων ένδικων μέσων ή βοηθημάτων κατά της σχετικής δικαστικής απόφασης, αν δεν συνέτρεξαν οι όροι του νόμου ή αν η Συναινέση ενός από τα πρόσωπα που σύμφωνα με το νόμο ήταν αρμόδια να συναινέσουν υπήρξε άκυρη για οποιονδήποτε λόγο ή δόθηκε υπό την επήρεια πλάνης ως προς την ταυτότητα του προσώπου του θετού γονέα ή του θετού τέκνου, απάτης ως προς ουσιώδη περιστατικά ή παράνομης ή ανήθικης απειλής.

4. Με το άρθρο τρίτο παρ. 2 αντικαθίσταται η περίπτωση 1 του άρθρου 1570 ΑΚ, όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

Δικαίωμα να προσβάλουν την υιοθεσία για έναν από τους λόγους του προηγούμενου άρθρου έχουν, αν μεν υπήρξαν διάδικοι στη δίκη με το ένδικο μέσο της έφεσης και αν όχι, με τριτανάκοπή: 1. Στις περιπτώσεις μη συνδρομής των όρων του νόμου, οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή ο εισαγγελέας.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία όλων των προσώπων από αναγκαστική εξαφάνιση και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος, η Διεθνής Σύμβαση για την προστασία όλων των προσώπων από αναγκαστική εξαφάνιση που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) στη Νέα Υόρκη, στις 20 Δεκεμβρίου 2006 και υπογράφηκε από την Ελλάδα την 1η Οκτωβρίου 2008, καθώς και το Πρακτικό Διόρθωσης του πρωτοτύπου της Σύμβασης αυτής, το κείμενο των οποίων σε πρωτότυπο, στην αγγλική γλώσσα ως προς τη Σύμβαση και στην αγγλική και γαλλική γλώσσα ως προς το Πρακτικό Διόρθωσης, αμφοτέρων σε μετάφραση στην ελληνική, έχει ως εξής:

INTERNATIONAL CONVENTION FOR THE PROTECTION OF ALL PERSONS FROM ENFORCED DISAPPEARANCE

Preamble

The States Parties to this Convention,

Considering the obligation of States under the Charter of the United Nations to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms,

Having regard to the Universal Declaration of Human Rights,

Recalling the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights and the other relevant international instruments in the fields of human rights, humanitarian law and international criminal law,

Also recalling the Declaration on the Protection of All Persons from Enforced Disappearance adopted by the General Assembly of the United Nations in its resolution 47/133 of 18 December 1992,

Aware of the extreme seriousness of enforced disappearance, which constitutes a crime and, in certain circumstances defined in international law, a crime against humanity,

Determined to prevent enforced disappearances and to combat impunity for the crime of enforced disappearance,

Considering the right of any person not to be subjected to enforced disappearance, the right of victims to justice and to reparation,

Affirming the right of any victim to know the truth about the circumstances of an enforced disappearance and the fate of the disappeared person, and the right to freedom to seek, receive and impart information to this end,

Have agreed on the following articles:

PART I

Article 1

1. No one shall be subjected to enforced disappearance.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification for enforced disappearance.

Article 2

For the purposes of this Convention, "enforced disappearance" is considered to be the arrest, detention, abduction or any other form of deprivation of liberty by agents of the State or by persons or groups of persons acting with the authorization, support or acquiescence of the State, followed by a refusal to acknowledge the deprivation of liberty or by concealment of the fate or whereabouts of the disappeared person, which place such a person outside the protection of the law.

Article 3

Each State Party shall take appropriate measures to investigate acts defined in article 2 committed by persons or groups of persons acting without the authorization, support or acquiescence of the State and to bring those responsible to justice.

Article 4

Each State Party shall take the necessary measures to ensure that enforced disappearance constitutes an offence under its criminal law.

Article 5

The widespread or systematic practice of enforced disappearance constitutes a crime against humanity as defined in applicable international law and shall attract the consequences provided for under such applicable international law.

Article 6

1. Each State Party shall take the necessary measures to hold criminally responsible at least:

(a) Any person who commits, orders, solicits or induces the commission of, attempts to commit, is an accomplice to or participates in an enforced disappearance;

(b) A superior who:

(i) Knew, or consciously disregarded information which clearly indicated, that subordinates under his or her effective authority and

control were committing or about to commit a crime of enforced disappearance;

(ii) Exercised effective responsibility for and control over activities which were concerned with the crime of enforced disappearance; and

(iii) Failed to take all necessary and reasonable measures within his or her power to prevent or repress the commission of an enforced disappearance or to submit the matter to the competent authorities for investigation and prosecution;

(c) Subparagraph (b) above is without prejudice to the higher standards of responsibility applicable under relevant international law to a military commander or to a person effectively acting as a military commander.

2. No order or instruction from any public authority, civilian, military, or other, may be invoked to justify an offence of enforced disappearance.

Article 7

1. Each State Party shall make the offence of enforced disappearance punishable by appropriate penalties which take into account its extreme seriousness.

2. Each State Party may establish:

(a) Mitigating circumstances, in particular for persons who, having been implicated in the commission of an enforced disappearance, effectively contribute to bringing the disappeared person forward alive or make it possible to clarify cases of enforced disappearance or to identify the perpetrators of an enforced disappearance;

(b) Without prejudice to other criminal procedures, aggravating circumstances, in particular in the event of the death of the disappeared person or the commission of an enforced disappearance in respect of pregnant women, minors, persons with disabilities or other particularly vulnerable persons.

Article 8

Without prejudice to article 5,

1. A State Party which applies a statute of limitations in respect of enforced disappearance shall take the necessary measures to ensure that the term of limitation for criminal proceedings:

(a) Is of long duration and is proportionate to the extreme seriousness of this offence;

(b) Commences from the moment when the offence of enforced disappearance ceases, taking into account its continuous nature.

2. Each State Party shall guarantee the right of victims of enforced disappearance to an effective remedy during the term of limitation.

Article 9

1. Each State Party shall take the necessary measures to establish its competence to exercise jurisdiction over the offence of enforced disappearance:

(a) When the offence is committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) When the alleged offender is one of its nationals;

(c) When the disappeared person is one of its nationals and the State Party considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its competence to exercise jurisdiction over the offence of enforced disappearance when the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction, unless it extradites or surrenders him or her to another State in accordance with its international obligations or surrenders him or her to an international criminal tribunal whose jurisdiction it has recognized.

3. This Convention does not exclude any additional criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

Article 10

1. Upon being satisfied, after an examination of the information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person suspected of having committed an offence of enforced disappearance is present shall take him or her into custody or take such other legal measures as are necessary to ensure his or her presence. The custody and other legal measures shall be as provided for in the law of that State Party but may be maintained only for such time as is necessary to ensure the person's presence at criminal, surrender or extradition proceedings.

2. A State Party which has taken the measures referred to in paragraph 1 of this article shall immediately carry out a preliminary inquiry or

investigations to establish the facts. It shall notify the States Parties referred to in article 9, paragraph 1, of the measures it has taken in pursuance of paragraph 1 of this article, including detention and the circumstances warranting detention, and of the findings of its preliminary inquiry or its investigations, indicating whether it intends to exercise its jurisdiction.

3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 of this article may communicate immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he or she is a national, or, if he or she is a stateless person, with the representative of the State where he or she usually resides.

Article 11

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed an offence of enforced disappearance is found shall, if it does not extradite that person or surrender him or her to another State in accordance with its international obligations or surrender him or her to an international criminal tribunal whose jurisdiction it has recognized, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State Party. In the cases referred to in article 9, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 9, paragraph 1.

3. Any person against whom proceedings are brought in connection with an offence of enforced disappearance shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings. Any person tried for an offence of enforced disappearance shall benefit from a fair trial before a competent, independent and impartial court or tribunal established by law.

Article 12

1. Each State Party shall ensure that any individual who alleges that a person has been subjected to enforced disappearance has the right to report the facts to the competent authorities, which shall examine the allegation promptly and impartially and, where necessary, undertake without delay a thorough and impartial investigation. Appropriate steps shall be taken, where necessary, to ensure that the complainant, witnesses, relatives of the disappeared person and their defence counsel, as well as persons participating in the investigation, are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of the complaint or any evidence given.

2. Where there are reasonable grounds for believing that a person has been subjected to enforced disappearance, the authorities referred to in paragraph 1 of this article shall undertake an investigation, even if there has been no formal complaint.

3. Each State Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 of this article:

(a) Have the necessary powers and resources to conduct the investigation effectively, including access to the documentation and other information relevant to their investigation;

(b) Have access, if necessary with the prior authorization of a judicial authority, which shall rule promptly on the matter, to any place of detention or any other place where there are reasonable grounds to believe that the disappeared person may be present.

4. Each State Party shall take the necessary measures to prevent and sanction acts that hinder the conduct of an investigation. It shall ensure in particular that persons suspected of having committed an offence of enforced disappearance are not in a position to influence the progress of an investigation by means of pressure or acts of intimidation or reprisal aimed at the complainant, witnesses, relatives of the disappeared person or their defence counsel, or at persons participating in the investigation.

Article 13

1. For the purposes of extradition between States Parties, the offence of enforced disappearance shall not be regarded as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition based on such an offence may not be refused on these grounds alone.

2. The offence of enforced disappearance shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between States Parties before the entry into force of this Convention.

3. States Parties undertake to include the offence of enforced disappearance as an extraditable offence in any extradition treaty subsequently to be concluded between them.

4. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the necessary legal basis for extradition in respect of the offence of enforced disappearance.

5. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offence of enforced disappearance as an extraditable offence between themselves.

6. Extradition shall, in all cases, be subject to the conditions provided for by the law of the requested State Party or by applicable extradition treaties, including, in particular, conditions relating to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested State Party may refuse extradition or make it subject to certain conditions.

7. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin, political opinions or membership of a particular social group, or that compliance with the request would cause harm to that person for any one of these reasons.

Article 14

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of mutual legal assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of an offence of enforced disappearance, including the supply of all evidence at their disposal that is necessary for the proceedings.

2. Such mutual legal assistance shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party or by applicable treaties on mutual legal assistance, including, in particular, the conditions in relation to the grounds upon which the requested State Party may refuse to grant mutual legal assistance or may make it subject to conditions.

Article 15

States Parties shall cooperate with each other and shall afford one another the greatest measure of mutual assistance with a view to assisting victims of enforced disappearance, and in searching for, locating and releasing disappeared persons and, in the event of death, in exhuming and identifying them and returning their remains.

Article 16

1. No State Party shall expel, return ("refouler"), surrender or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he or she would be in danger of being subjected to enforced disappearance.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations, including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights or of serious violations of international humanitarian law.

Article 17

1. No one shall be held in secret detention.

2. Without prejudice to other international obligations of the State Party with regard to the deprivation of liberty, each State Party shall, in its legislation:

(a) Establish the conditions under which orders of deprivation of liberty may be given;

(b) Indicate those authorities authorized to order the deprivation of liberty;

(c) Guarantee that any person deprived of liberty shall be held solely in officially recognized and supervised places of deprivation of liberty;

(d) Guarantee that any person deprived of liberty shall be authorized to communicate with and be visited by his or her family, counsel or any other person of his or her choice, subject only to the conditions established by law, or, if he or she is a foreigner, to communicate with his or her consular authorities, in accordance with applicable international law;

(e) Guarantee access by the competent and legally authorized authorities and institutions to the places where persons are deprived of liberty, if necessary with prior authorization from a judicial authority;

(f) Guarantee that any person deprived of liberty or, in the case of a suspected enforced disappearance, since the person deprived of liberty is not able to exercise this right, any persons with a legitimate interest, such as relatives of the person deprived of liberty, their representatives or their counsel, shall, in all circumstances, be entitled to take proceedings before a court, in order that the court may decide without delay on the lawfulness of the deprivation of liberty and order the person's release if such deprivation of liberty is not lawful.

3. Each State Party shall assure the compilation and maintenance of one or more up-to-date official registers and/or records of persons deprived of liberty, which shall be made promptly available, upon request, to any judicial or other competent authority or institution authorized for that purpose by the

law of the State Party concerned or any relevant international legal instrument to which the State concerned is a party. The information contained therein shall include, as a minimum:

- (a) The identity of the person deprived of liberty;
- (b) The date, time and place where the person was deprived of liberty and the identity of the authority that deprived the person of liberty;
- (c) The authority that ordered the deprivation of liberty and the grounds for the deprivation of liberty;
- (d) The authority responsible for supervising the deprivation of liberty;
- (e) The place of deprivation of liberty, the date and time of admission to the place of deprivation of liberty and the authority responsible for the place of deprivation of liberty;
- (f) Elements relating to the state of health of the person deprived of liberty;
- (g) In the event of death during the deprivation of liberty, the circumstances and cause of death and the destination of the remains;
- (h) The date and time of release or transfer to another place of detention, the destination and the authority responsible for the transfer.

Article 18

1. Subject to articles 19 and 20, each State Party shall guarantee to any person with a legitimate interest in this information, such as relatives of the person deprived of liberty, their representatives or their counsel, access to at least the following information:

- (a) The authority that ordered the deprivation of liberty;
- (b) The date, time and place where the person was deprived of liberty and admitted to the place of deprivation of liberty;
- (c) The authority responsible for supervising the deprivation of liberty;
- (d) The whereabouts of the person deprived of liberty, including, in the event of a transfer to another place of deprivation of liberty, the destination and the authority responsible for the transfer;

- (e) The date, time and place of release;
- (f) Elements relating to the state of health of the person deprived of liberty;
- (g) In the event of death during the deprivation of liberty, the circumstances and cause of death and the destination of the remains.

2. Appropriate measures shall be taken, where necessary, to protect the persons referred to in paragraph 1 of this article, as well as persons participating in the investigation, from any ill-treatment, intimidation or sanction as a result of the search for information concerning a person deprived of liberty.

Article 19

1. Personal information, including medical and genetic data, which is collected and/or transmitted within the framework of the search for a disappeared person shall not be used or made available for purposes other than the search for the disappeared person. This is without prejudice to the use of such information in criminal proceedings relating to an offence of enforced disappearance or the exercise of the right to obtain reparation.

2. The collection, processing, use and storage of personal information, including medical and genetic data, shall not infringe or have the effect of infringing the human rights, fundamental freedoms or human dignity of an individual.

Article 20

1. Only where a person is under the protection of the law and the deprivation of liberty is subject to judicial control may the right to information referred to in article 18 be restricted, on an exceptional basis, where strictly necessary and where provided for by law, and if the transmission of the information would adversely affect the privacy or safety of the person, hinder a criminal investigation, or for other equivalent reasons in accordance with the law, and in conformity with applicable international law and with the objectives of this Convention. In no case shall there be restrictions on the right to information referred to in article 18 that could constitute conduct defined in article 2 or be in violation of article 17, paragraph 1.

2. Without prejudice to consideration of the lawfulness of the deprivation of a person's liberty, States Parties shall guarantee to the persons referred to in article 18, paragraph 1, the right to a prompt and effective judicial remedy as a means of obtaining without delay the information referred

to in article 18, paragraph 1. This right to a remedy may not be suspended or restricted in any circumstances.

Article 21

Each State Party shall take the necessary measures to ensure that persons deprived of liberty are released in a manner permitting reliable verification that they have actually been released. Each State Party shall also take the necessary measures to assure the physical integrity of such persons and their ability to exercise fully their rights at the time of release, without prejudice to any obligations to which such persons may be subject under national law.

Article 22

Without prejudice to article 6, each State Party shall take the necessary measures to prevent and impose sanctions for the following conduct:

- (a) Delaying or obstructing the remedies referred to in article 17, paragraph 2 (f), and article 20, paragraph 2;
- (b) Failure to record the deprivation of liberty of any person, or the recording of any information which the official responsible for the official register knew or should have known to be inaccurate;
- (c) Refusal to provide information on the deprivation of liberty of a person, or the provision of inaccurate information, even though the legal requirements for providing such information have been met.

Article 23

1. Each State Party shall ensure that the training of law enforcement personnel, civil or military, medical personnel, public officials and other persons who may be involved in the custody or treatment of any person deprived of liberty includes the necessary education and information regarding the relevant provisions of this Convention, in order to:

- (a) Prevent the involvement of such officials in enforced disappearances;
- (b) Emphasize the importance of prevention and investigations in relation to enforced disappearances;
- (c) Ensure that the urgent need to resolve cases of enforced disappearance is recognized.

2. Each State Party shall ensure that orders or instructions prescribing, authorizing or encouraging enforced disappearance are prohibited. Each State Party shall guarantee that a person who refuses to obey such an order will not be punished.

3. Each State Party shall take the necessary measures to ensure that the persons referred to in paragraph 1 of this article who have reason to believe that an enforced disappearance has occurred or is planned report the matter to their superiors and, where necessary, to the appropriate authorities or bodies vested with powers of review or remedy.

Article 24

1. For the purposes of this Convention, "victim" means the disappeared person and any individual who has suffered harm as the direct result of an enforced disappearance.

2. Each victim has the right to know the truth regarding the circumstances of the enforced disappearance, the progress and results of the investigation and the fate of the disappeared person. Each State Party shall take appropriate measures in this regard.

3. Each State Party shall take all appropriate measures to search for, locate and release disappeared persons and, in the event of death, to locate, respect and return their remains.

4. Each State Party shall ensure in its legal system that the victims of enforced disappearance have the right to obtain reparation and prompt, fair and adequate compensation.

5. The right to obtain reparation referred to in paragraph 4 of this article covers material and moral damages and, where appropriate, other forms of reparation such as:

- (a) Restitution;
- (b) Rehabilitation;
- (c) Satisfaction, including restoration of dignity and reputation;
- (d) Guarantees of non-repetition.

6. Without prejudice to the obligation to continue the investigation until the fate of the disappeared person has been clarified, each State Party shall take the appropriate steps with regard to the legal situation of disappeared

persons whose fate has not been clarified and that of their relatives, in fields such as social welfare, financial matters, family law and property rights.

7. Each State Party shall guarantee the right to form and participate freely in organizations and associations concerned with attempting to establish the circumstances of enforced disappearances and the fate of disappeared persons, and to assist victims of enforced disappearance.

Article 25

1. Each State Party shall take the necessary measures to prevent and punish under its criminal law:

(a) The wrongful removal of children who are subjected to enforced disappearance, children whose father, mother or legal guardian is subjected to enforced disappearance or children born during the captivity of a mother subjected to enforced disappearance;

(b) The falsification, concealment or destruction of documents attesting to the true identity of the children referred to in subparagraph (a) above.

2. Each State Party shall take the necessary measures to search for and identify the children referred to in paragraph 1 (a) of this article and to return them to their families of origin, in accordance with legal procedures and applicable international agreements.

3. States Parties shall assist one another in searching for, identifying and locating the children referred to in paragraph 1 (a) of this article.

4. Given the need to protect the best interests of the children referred to in paragraph 1 (a) of this article and their right to preserve, or to have re-established, their identity, including their nationality, name and family relations as recognized by law, States Parties which recognize a system of adoption or other form of placement of children shall have legal procedures in place to review the adoption or placement procedure, and, where appropriate, to annul any adoption or placement of children that originated in an enforced disappearance.

5. In all cases, and in particular in all matters relating to this article, the best interests of the child shall be a primary consideration, and a child who is capable of forming his or her own views shall have the right to express those views freely, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

PART II

Article 26

1. A Committee on Enforced Disappearances (hereinafter referred to as "the Committee") shall be established to carry out the functions provided for under this Convention. The Committee shall consist of ten experts of high moral character and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity and be independent and impartial. The members of the Committee shall be elected by the States Parties according to equitable geographical distribution. Due account shall be taken of the usefulness of the participation in the work of the Committee of persons having relevant legal experience and of balanced gender representation.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties from among their nationals, at biennial meetings of the States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations for this purpose. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

3. The initial election shall be held no later than six months after the date of entry into force of this Convention. Four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the State Party which nominated each candidate, and shall submit this list to all States Parties.

4. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election once. However, the term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election, the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 2 of this article.

5. If a member of the Committee dies or resigns or for any other reason can no longer perform his or her Committee duties, the State Party which nominated him or her shall, in accordance with the criteria set out in paragraph 1 of this article, appoint another candidate from among its nationals to serve out his or her term, subject to the approval of the majority of the States Parties. Such approval shall be considered to have been obtained unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks of

having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

6. The Committee shall establish its own rules of procedure.

7. The Secretary-General of the United Nations shall provide the Committee with the necessary means, staff and facilities for the effective performance of its functions. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee.

8. The members of the Committee shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations, as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

9. Each State Party shall cooperate with the Committee and assist its members in the fulfilment of their mandate, to the extent of the Committee's functions that the State Party has accepted.

Article 27

A Conference of the States Parties will take place at the earliest four years and at the latest six years following the entry into force of this Convention to evaluate the functioning of the Committee and to decide, in accordance with the procedure described in article 44, paragraph 2, whether it is appropriate to transfer to another body — without excluding any possibility — the monitoring of this Convention, in accordance with the functions defined in articles 28 to 36.

Article 28

1. In the framework of the competencies granted by this Convention, the Committee shall cooperate with all relevant organs, offices and specialized agencies and funds of the United Nations, with the treaty bodies instituted by international instruments, with the special procedures of the United Nations and with the relevant regional intergovernmental organizations or bodies, as well as with all relevant State institutions, agencies or offices working towards the protection of all persons against enforced disappearances.

2. As it discharges its mandate, the Committee shall consult other treaty bodies instituted by relevant international human rights instruments, in particular the Human Rights Committee, instituted by the International Covenant on Civil and Political Rights, with a view to ensuring the consistency of their respective observations and recommendations.

Article 29

1. Each State Party shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, a report on the measures taken to give effect to its obligations under this Convention, within two years after the entry into force of this Convention for the State Party concerned.

2. The Secretary-General of the United Nations shall make this report available to all States Parties.

3. Each report shall be considered by the Committee, which shall issue such comments, observations or recommendations as it may deem appropriate. The comments, observations or recommendations shall be communicated to the State Party concerned, which may respond to them, on its own initiative or at the request of the Committee.

4. The Committee may also request States Parties to provide additional information on the implementation of this Convention.

Article 30

1. A request that a disappeared person should be sought and found may be submitted to the Committee, as a matter of urgency, by relatives of the disappeared person or their legal representatives, their counsel or any person authorized by them, as well as by any other person having a legitimate interest.

2. If the Committee considers that a request for urgent action submitted in pursuance of paragraph 1 of this article:

- (a) Is not manifestly unfounded;
- (b) Does not constitute an abuse of the right of submission of such requests;
- (c) Has already been duly presented to the competent bodies of the State Party concerned, such as those authorized to undertake investigations, where such a possibility exists;
- (d) Is not incompatible with the provisions of this Convention; and
- (e) The same matter is not being examined under another procedure of international investigation or settlement of the same nature;

it shall request the State Party concerned to provide it with information on the situation of the persons sought, within a time limit set by the Committee.

3. In the light of the information provided by the State Party concerned in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee may transmit recommendations to the State Party, including a request that the State Party should take all the necessary measures, including interim measures, to locate and protect the person concerned in accordance with this Convention and to inform the Committee, within a specified period of time, of measures taken, taking into account the urgency of the situation. The Committee shall inform the person submitting the urgent action request of its recommendations and of the information provided to it by the State as it becomes available.

4. The Committee shall continue its efforts to work with the State Party concerned for as long as the fate of the person sought remains unresolved. The person presenting the request shall be kept informed.

Article 31

1. A State Party may at the time of ratification of this Convention or at any time afterwards declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction claiming to be victims of a violation by this State Party of provisions of this Convention. The Committee shall not admit any communication concerning a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider a communication inadmissible where:

- (a) The communication is anonymous;
- (b) The communication constitutes an abuse of the right of submission of such communications or is incompatible with the provisions of this Convention;
- (c) The same matter is being examined under another procedure of international investigation or settlement of the same nature; or where
- (d) All effective available domestic remedies have not been exhausted. This rule shall not apply where the application of the remedies is unreasonably prolonged.

3. If the Committee considers that the communication meets the requirements set out in paragraph 2 of this article, it shall transmit the communication to the State Party concerned, requesting it to provide observations and comments within a time limit set by the Committee.

4. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State Party concerned for its urgent consideration a request that the State Party will take such interim measures as may be necessary to avoid possible irreparable damage to the victims of the alleged violation. Where the Committee exercises its discretion, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

5. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under the present article. It shall inform the author of a communication of the responses provided by the State Party concerned. When the Committee decides to finalize the procedure, it shall communicate its views to the State Party and to the author of the communication.

Article 32

A State Party to this Convention may at any time declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications in which a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under this Convention. The Committee shall not receive communications concerning a State Party which has not made such a declaration, nor communications from a State Party which has not made such a declaration.

Article 33

1. If the Committee receives reliable information indicating that a State Party is seriously violating the provisions of this Convention, it may, after consultation with the State Party concerned, request one or more of its members to undertake a visit and report back to it without delay.

2. The Committee shall notify the State Party concerned, in writing, of its intention to organize a visit, indicating the composition of the delegation and the purpose of the visit. The State Party shall answer the Committee within a reasonable time.

3. Upon a substantiated request by the State Party, the Committee may decide to postpone or cancel its visit.

4. If the State Party agrees to the visit, the Committee and the State Party concerned shall work together to define the modalities of the visit and the State Party shall provide the Committee with all the facilities needed for the successful completion of the visit.

5. Following its visit, the Committee shall communicate to the State Party concerned its observations and recommendations.

Article 34

If the Committee receives information which appears to it to contain well-founded indications that enforced disappearance is being practised on a widespread or systematic basis in the territory under the jurisdiction of a State Party, it may, after seeking from the State Party concerned all relevant information on the situation, urgently bring the matter to the attention of the General Assembly of the United Nations, through the Secretary-General of the United Nations.

Article 35

1. The Committee shall have competence solely in respect of enforced disappearances which commenced after the entry into force of this Convention.

2. If a State becomes a party to this Convention after its entry into force, the obligations of that State vis-à-vis the Committee shall relate only to enforced disappearances which commenced after the entry into force of this Convention for the State concerned.

Article 36

1. The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the States Parties and to the General Assembly of the United Nations.

2. Before an observation on a State Party is published in the annual report, the State Party concerned shall be informed in advance and shall be given reasonable time to answer. This State Party may request the publication of its comments or observations in the report.

PART III

Article 37

Nothing in this Convention shall affect any provisions which are more conducive to the protection of all persons from enforced disappearance and which may be contained in:

- (a) The law of a State Party;
- (b) International law in force for that State.

Article 38

1. This Convention is open for signature by all Member States of the United Nations.
2. This Convention is subject to ratification by all Member States of the United Nations. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. This Convention is open to accession by all Member States of the United Nations. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

Article 39

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying or acceding to this Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, this Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of that State's instrument of ratification or accession.

Article 40

The Secretary-General of the United Nations shall notify all States Members of the United Nations and all States which have signed or acceded to this Convention of the following:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under article 38;
- (b) The date of entry into force of this Convention under article 39.

Article 41

The provisions of this Convention shall apply to all parts of federal States without any limitations or exceptions.

Article 42

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation or by the procedures expressly provided for in this Convention shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are

unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. A State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party having made such a declaration.

3. Any State Party having made a declaration in accordance with the provisions of paragraph 2 of this article may at any time withdraw this declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 43

This Convention is without prejudice to the provisions of international humanitarian law, including the obligations of the High Contracting Parties to the four Geneva Conventions of 12 August 1949 and the two Additional Protocols thereto of 8 June 1977, or to the opportunity available to any State Party to authorize the International Committee of the Red Cross to visit places of detention in situations not covered by international humanitarian law.

Article 44

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties to this Convention with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations.

2. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General of the United Nations to all the States Parties for acceptance.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

4. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them; other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendment which they have accepted.

Article 45

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States referred to in article 38.

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

INTERNATIONAL CONVENTION FOR THE
PROTECTION OF ALL PERSONS FROM ENFORCED
DISAPPEARANCE,
CONCLUDED AT NEW YORK ON 20 DECEMBER
2006

CONVENTION INTERNATIONALE POUR LA
PROTECTION DE TOUTES LES PERSONNES
CONTRE LES DISPARITIONS FORCÉES,
CONCLUE À NEW YORK LE 20 DÉCEMBRE 2006

PROCÈS-VERBAL OF RECTIFICATION
OF THE ORIGINAL OF THE CONVENTION

PROCÈS-VERBAL DE RECTIFICATION
DE L'ORIGINAL DE LA CONVENTION

THE SECRETARY-GENERAL OF THE UNITED NATIONS, acting in his capacity as depositary of the International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance, concluded at New York on 20 December 2006 (Convention),

WHEREAS it appears that the original of the Convention (Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts) contains errors,

WHEREAS the corresponding proposed corrections have been communicated to all interested States by depositary notification C.N.737.2008.TREATIES-12 of 2 October 2008,

WHEREAS by 31 December 2008, the date on which the period specified for the notification of objection to the proposed corrections expired, no objection had been notified,

HAS CAUSED the corrections as indicated in the annex to this Procès-verbal to be effected in the authentic Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of the Convention.

IN WITNESS WHEREOF, I,
Patricia O'Brien, Under-Secretary-General, the Legal Counsel, have signed this Procès-verbal.

Done at the Headquarters of the United Nations, New York, on 6 January 2009.

LE SECRÉTAIRE GÉNÉRAL DE L'ORGANISATION DES NATIONS UNIES, agissant en sa qualité de dépositaire de la Convention internationale pour la protection de toutes les personnes contre les disparitions forcées, conclue à New York le 20 décembre 2006 (Convention),

CONSIDÉRANT que l'original de la Convention (textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe) de la Convention comporte des erreurs,

CONSIDÉRANT que la proposition de corrections correspondantes a été communiquée à tous les États intéressés par la notification dépositaire C.N.737.2008.TREATIES-12 en date du 2 octobre 2008,

CONSIDÉRANT qu'au 31 décembre 2008, date à laquelle le délai spécifié pour la notification d'objection aux corrections proposées a expiré, aucune objection n'a été notifiée,

A FAIT PROCÉDER dans les textes authentiques anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe de la Convention.

EN FOI DE QUOI, Nous,
Patricia O'Brien, Secrétaire général adjoint, Conseiller juridique, avons signé le présent procès-verbal.

Fait au Siège de l'Organisation des Nations Unies, à New York, le 6 janvier 2009.

Patricia O'Brien

C.N.1040.2008.Treaties-20 (ANNEX/ANNEXE)

Article 44, paragraph 3: The following sentence:
Article 44, paragraph 3 : La phrase suivante :

٣ - يبدأ سريان كل تعديل يحدد وفقا لأحكام الفقرة ١ من هذه المادة بعد حصوله على موافقة ثلثي الدول الأطراف في هذه الاتفاقية وفقا للإجراء المنصوص عليه في دستور كل دولة طرف.

三、根据本条第一款通过的修正案，经本公约三分之二缔约国根据本国宪法程序予以接受后即行生效。

An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

Un amendement adopté selon les dispositions du paragraphe 1 du présent article entre en vigueur lorsque les deux tiers des États parties à la présente Convention l'ont accepté, conformément à la procédure prévue par leurs constitutions respectives.

Поправка, принятая в соответствии с положениями пункта 1 настоящей статьи, вступает в силу после ее принятия двумя третями государств — участников настоящей Конвенции в соответствии с процедурой, предусмотренной их соответствующими конституциями.

Una enmienda adoptada de conformidad con el párrafo 1 del presente artículo entrará en vigor cuando haya sido aceptada por una mayoría de dos tercios de los Estados Partes en la presente Convención, de conformidad con sus respectivos procedimientos constitucionales.

Should read as follows:
 Doit se lire comme suit :

٣ - يبدأ سريان كل تعديل يتخذ وفقاً لأحكام الفقرة ٢ من هذه المادة بعد حصوله على موافقة ثلثي الدول الأطراف في هذه الاتفاقية وفقاً للإجراء المنصوص عليه في دستور كل دولة طرف.

三、根据本条第二款通过的修正案，经本公约三分之二缔约国根据本国宪法程序予以接受后即行生效。

An amendment adopted in accordance with paragraph 2 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

Un amendement adopté selon les dispositions du paragraphe 2 du présent article entre en vigueur lorsque les deux tiers des États parties à la présente Convention l'ont accepté, conformément à la procédure prévue par leurs constitutions respectives.

Поправка, принятая в соответствии с положениями пункта 2 настоящей статьи, вступает в силу после ее принятия двумя третями государств — участников настоящей Конвенции в соответствии с процедурой, предусмотренной их соответствующими конституциями.

Una enmienda adoptada de conformidad con el párrafo 2 del presente artículo entrará en vigor cuando haya sido aceptada por una mayoría de dos tercios de los Estados Partes en la presente Convención, de conformidad con sus respectivos procedimientos constitucionales.

**ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΑΠΟ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ**

Προοίμιο

Τα Κράτη Μέρη στην παρούσα Σύμβαση,

Λαμβάνοντας υπόψη την υποχρέωση των Κρατών, σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, για την προαγωγή του οικουμενικού σεβασμού και την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Υπενθυμίζοντας το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και τα λοιπά συναφή διεθνή κείμενα στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του ανθρωπιστικού δικαίου και του διεθνούς ποινικού δικαίου.

Υπενθυμίζοντας, επίσης, τη Διακήρυξη για την Προστασία όλων των Προσώπων από την Αναγκαστική Εξαφάνιση, η οποία υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με την απόφαση της 47/133 της 18ης Δεκεμβρίου 1992.

Έχοντας επίγνωση της εξαιρετικής σοβαρότητας της αναγκαστικής εξαφάνισης, η οποία αποτελεί έγκλημα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, που ορίζονται στο διεθνές δίκαιο, έγκλημα κατά της ανθρωπότητας.

Αποφασισμένα να αποτρέψουν τις αναγκαστικές εξαφανίσεις και να καταπολεμήσουν την ατιμωρησία για το έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης.

Λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα κάθε προσώπου να μην υπόκειται σε αναγκαστική εξαφάνιση, το δικαίωμα των θυμάτων στη δικαιοσύνη και σε επανόρθωση.

Επιβεβαιώνοντας το δικαίωμα κάθε θύματος να γνωρίζει την αλήθεια σχετικά με τις περιστάσεις μιας αναγκαστικής εξαφάνισης και την τύχη του εξαφανισμένου προσώπου και το δικαίωμα στην ελευθερία της αναζήτησης, λήψης και διάδοσης πληροφοριών για το σκοπό αυτό.

Συμφώνησαν στα ακόλουθα άρθρα:

Μέρος Ι

Άρθρο 1

1. Κανείς δεν υπόκειται σε αναγκαστική εξαφάνιση.
2. Καμία απολύτως εξαιρετική περίπτωση, είτε κατάσταση πολέμου είτε απειλή πολέμου, εσωτερική πολιτική αστάθεια ή οποιαδήποτε άλλη δημόσια έκτακτη ανάγκη, δεν μπορεί να προβληθεί ως δικαιολογία για αναγκαστική εξαφάνιση.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ως «αναγκαστική εξαφάνιση» θεωρείται η σύλληψη, η κράτηση, η αρπαγή ή οποιαδήποτε άλλη μορφή στέρησης της ελευθερίας από όργανα του Κράτους ή από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που ενεργούν με την άδεια, υποστήριξη ή συναίνεση του Κράτους, η οποία ακολουθείται από άρνηση παραδοχής της στέρησης της ελευθερίας ή από απόκρυψη της τύχης ή του τόπου όπου βρίσκεται το εξαφανισμένο πρόσωπο, κάτι το οποίο θέτει ένα τέτοιο πρόσωπο εκτός της προστασίας του νόμου.

Άρθρο 3

Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη διερεύνηση των πράξεων που ορίζονται στο άρθρο 2, οι οποίες τελούνται από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που ενεργούν χωρίς την άδεια, την υποστήριξη ή τη συναίνεση του Κράτους και για την προσαγωγή των υπευθύνων στη δικαιοσύνη.

Άρθρο 4

Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι η αναγκαστική εξαφάνιση συνιστά αδίκημα, σύμφωνα με το ποινικό του δίκαιο.

Άρθρο 5

Η ευρεία ή συστηματική τέλεση αναγκαστικών εξαφανίσεων συνιστά έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως ορίζεται στο εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο και επιφέρει τις συνέπειες που προβλέπονται από αυτό το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 6

1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να θεωρείται ποινικώς υπεύθυνος, τουλάχιστον:

(α) Κάθε πρόσωπο που τελεί, διατάζει, παραγγέλλει ή υποκινεί την τέλεση, αποπειράται να τελέσει, είναι συνεργός ή συμμετέχει σε μία αναγκαστική εξαφάνιση.

(β) Ένας ιεραρχικά ανώτερος, ο οποίος:

(i) Γνώριζε, ή συνειδητά παρέβλεψε πληροφορίες, οι οποίες παρείχαν σαφείς ενδείξεις ότι ιεραρχικά κατώτεροι, που ευρίσκονταν υπό την ουσιαστική εξουσία και έλεγχο του, τελούσαν ή επρόκειτο να τελέσουν έγκλημα αναγκαστικής εξαφάνισης.

(ii) Ασκούσε ουσιαστική ευθύνη και έλεγχο επί των δραστηριοτήτων που σχετιζόνταν με το έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης, και

(iii) Δεν έλαβε όλα τα αναγκαία και εύλογα μέτρα, εντός της εξουσίας του, για την πρόληψη ή την καταστολή της τέλεσης μιας αναγκαστικής εξαφάνισης ή για την παραπομπή του ζητήματος στις αρμόδιες αρχές προς έρευνα και ποινική δίωξη.

(γ) Η υποπαράγραφος (β) της παρούσας παραγράφου δεν θίγει τα υψηλότερα επίπεδα ευθύνης, τα οποία εφαρμόζονται βάσει του σχετικού διεθνούς δικαίου σε ένα στρατιωτικό διοικητή ή σε πρόσωπο που ενεργεί στην πράξη ως στρατιωτικός διοικητής.

2. Καμία διαταγή ή οδηγία από οποιαδήποτε δημόσια αρχή, πολιτική, στρατιωτική ή άλλη, δεν μπορεί να τύχει επίκλησης προκειμένου να δικαιολογήσει ένα αδίκημα αναγκαστικής εξαφάνισης.

Άρθρο 7

1. Κάθε Κράτος Μέρος καθιστά το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης αξιόποινο με κατάλληλες ποινές, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την εξαιρετική του σοβαρότητα.
2. Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί να θεσπίσει:
 - (α) Ελαφρυντικές περιστάσεις, ιδίως για πρόσωπα που, έχοντας εμπλακεί στην τέλεση μιας αναγκαστικής εξαφάνισης, συνεισφέρουν ουσιαστικά στον εντοπισμό του εξαφανισμένου προσώπου εν ζωή ή καθιστούν δυνατή τη διαλεύκανση υποθέσεων αναγκαστικής εξαφάνισης ή τον εντοπισμό των δραστών μιας αναγκαστικής εξαφάνισης.
 - (β) Με την επιφύλαξη άλλων ποινικών διαδικασιών, επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως σε περίπτωση θανάτου του εξαφανισμένου προσώπου ή τέλεσης αναγκαστικής εξαφάνισης που αφορά εγκύους, ανηλίκους, άτομα με αναπηρίες ή άλλα ιδιαιτέρως ευάλωτα πρόσωπα.

Άρθρο 8

Με την επιφύλαξη του άρθρου 5:

1. Κράτος Μέρος στο οποίο προβλέπεται παραγραφή για την αναγκαστική εξαφάνιση, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι ο χρόνος παραγραφής των ποινικών διαδικασιών:
 - (α) είναι μεγάλης διάρκειας και ανάλογος προς την εξαιρετική σοβαρότητα αυτού του αδικήματος,
 - (β) αρχίζει από τη στιγμή που παύει το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης, λαμβανομένου υπόψη του διαρκούς του χαρακτήρα.
2. Κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται το δικαίωμα των θυμάτων αναγκαστικής εξαφάνισης σε αποτελεσματική προσφυγή, κατά τη διάρκεια του χρόνου της παραγραφής.

Άρθρο 9

1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να θεμελιώσει την αρμοδιότητα του να ασκεί δικαιοδοσία για το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης όταν:

(α) Το αδίκημα τελείται σε οποιοδήποτε έδαφος υπό τη δικαιοδοσία του ή σε πλοίο ή αεροσκάφος που έχει νηολογηθεί στο Κράτος αυτό.

(β) Ο φερόμενος ως δράστης είναι υπήκοος του.

(γ) Το εξαφανισμένο πρόσωπο είναι υπήκοος του και το εν λόγω Κράτος Μέρους το θεωρεί σκόπιμο.

2. Κάθε Κράτος Μέρους λαμβάνει, ομοίως, τα μέτρα που είναι αναγκαία προκειμένου να θεμελιώσει την αρμοδιότητα του να ασκεί δικαιοδοσία για το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης, όταν ο φερόμενος ως δράστης είναι παρών σε οποιοδήποτε έδαφος υπό τη δικαιοδοσία του, εκτός αν τον εκδώσει ή τον παραδώσει σε άλλο Κράτος, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις του ή τον παραδώσει σε ένα διεθνές ποινικό δικαστήριο, του οποίου τη δικαιοδοσία έχει αναγνωρίσει.

3. Η παρούσα Σύμβαση δεν αποκλείει οποιαδήποτε επιπρόσθετη ποινική δικαιοδοσία, η οποία ασκείται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 10

1. Μόλις πειστεί, μετά από εξέταση των πληροφοριών που έχει στη διάθεσή του, ότι οι περιστάσεις το δικαιολογούν, κάθε Κράτος Μέρους, στο έδαφος του οποίου βρίσκεται ένα πρόσωπο, ύποπτο για την τέλεση αδικήματος αναγκαστικής εξαφάνισης, το θέτει υπό κράτηση ή λαμβάνει όποια άλλα νόμιμα μέτρα είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλίσει την παρουσία του. Η κράτηση και τα άλλα νόμιμα μέτρα πρέπει να είναι σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Κράτους Μέρους αλλά μπορούν να διατηρηθούν μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται προκειμένου να διασφαλιστεί η παρουσία του προσώπου στις ποινικές διαδικασίες ή στις διαδικασίες παράδοσης ή έκδοσης.

2. Κράτος Μέρους, το οποίο έχει λάβει τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διενεργεί, αμέσως, προκαταρκτική εξέταση ή έρευνες, προκειμένου να διαπιστώσει τα πραγματικά περιστατικά. Γνωστοποιεί στα Κράτη Μέρη που αναφέρονται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, τα μέτρα που έχει λάβει, σε εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένης της κράτησης και των περιστάσεων που δικαιολογούν την κράτηση και τα πορίσματα της προκαταρκτικής εξέτασης ή των ερευνών του, δηλώνοντας αν προτίθεται να ασκήσει τη δικαιοδοσία του.

3. Κάθε πρόσωπο το οποίο βρίσκεται υπό κράτηση, σύμφωνα με την παράγραφο 1

του παρόντος άρθρου, μπορεί να επικοινωνεί αμέσως με τον πλησιέστερο αρμόδιο εκπρόσωπο του Κράτους του οποίου είναι υπήκοος, ή, αν είναι ανιθαγενής, με τον εκπρόσωπο του Κράτους στο οποίο έχει τη συνήθη διαμονή του.

Άρθρο 11

1. Το Κράτος Μέρος, στο έδαφος υπό τη δικαιοδοσία του οποίου βρίσκεται πρόσωπο, το οποίο φέρεται ότι έχει τελέσει αδίκημα αναγκαστικής εξαφάνισης, αν δεν εκδώσει το πρόσωπο αυτό ή δεν το παραδώσει σε άλλο Κράτος, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις του, ή δεν το παραδώσει σε ένα διεθνές ποινικό δικαστήριο, του οποίου την αρμοδιότητα έχει αναγνωρίσει, υποβάλλει την υπόθεση στις αρμόδιες αρχές του, με σκοπό την ποινική δίωξη.
2. Οι αρχές αυτές λαμβάνουν την απόφασή τους με τον ίδιο τρόπο, όπως στην περίπτωση κάθε κοινού αδικήματος σοβαρής φύσης, σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Κράτους Μέρους. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9, παράγραφος 2, οι κανόνες της απόδειξης που απαιτούνται για την ποινική δίωξη και την καταδίκη δεν είναι, σε καμία περίπτωση, λιγότερο αυστηροί από εκείνους που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9, παράγραφος 1.
3. Κάθε πρόσωπο, κατά του οποίου κινούνται διαδικασίες σε σχέση με αδίκημα αναγκαστικής εξαφάνισης, απολαμβάνει εγγυήσεις δίκαιης μεταχείρισης, σε όλα τα στάδια των διαδικασιών. Κάθε πρόσωπο το οποίο δικάζεται για αδίκημα αναγκαστικής εξαφάνισης απολαμβάνει το δικαίωμα δίκαιης δίκης, ενώπιον αρμόδιου, ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου, το οποίο έχει συσταθεί με νόμο.

Άρθρο 12

1. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει ότι οποιοσδήποτε ισχυρίζεται ότι ένα πρόσωπο έχει υποστεί αναγκαστική εξαφάνιση, έχει το δικαίωμα να αναφέρει τα πραγματικά περιστατικά στις αρμόδιες αρχές, οι οποίες εξετάζουν τον ισχυρισμό ταχέως και αμερόληπτα και, όπου είναι αναγκαίο, διενεργούν χωρίς καθυστέρηση ενδελεχή και αμερόληπτη έρευνα. Λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, όπου είναι αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο καταγγέλλων, οι μάρτυρες, οι συγγενείς του προσώπου που έχει εξαφανισθεί και ο συνήγορος υπεράσπισής τους, καθώς και τα

πρόσωπα που συμμετέχουν στην έρευνα, προστατεύονται από κάθε κακομεταχείριση ή εκφοβισμό, ως συνέπεια της καταγγελίας ή οποιουδήποτε αποδεικτικού στοιχείου δόθηκε.

2. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ένα πρόσωπο έχει υποστεί αναγκαστική εξαφάνιση, οι αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διενεργούν έρευνα, ακόμα και αν δεν έχει υπάρξει επίσημη καταγγελία.

3. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

(α) Διαθέτουν τις απαραίτητες εξουσίες και πόρους για την αποτελεσματική διεξαγωγή της έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε τεκμηρίωση και άλλες πληροφορίες σχετικές με την έρευνά τους.

(β) Έχουν πρόσβαση, εάν είναι αναγκαίο μετά από προηγούμενη άδεια δικαστικής αρχής, η οποία αποφαινεται ταχέως για το θέμα, σε κάθε χώρο κράτησης ή σε κάθε άλλο χώρο, όπου υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι μπορεί να βρίσκεται το πρόσωπο που έχει εξαφανισθεί.

4. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και την τιμωρία πράξεων που παρακωλύουν τη διεξαγωγή μιας έρευνας. Διασφαλίζει, ιδίως, ότι τα πρόσωπα τα οποία είναι ύποπτα για τέλεση αδικήματος αναγκαστικής εξαφάνισης δεν είναι σε θέση να επηρεάσουν την πρόοδο της έρευνας, μέσω πιέσεων ή πράξεων εκφοβισμού ή αντιποίνων, με στόχο τον καταγγέλλοντα, τους μάρτυρες, τους συγγενείς του προσώπου που έχει εξαφανισθεί ή τον συνήγορο υπεράσπισής τους ή πρόσωπα που συμμετέχουν στην έρευνα.

Άρθρο 13

1. Για τους σκοπούς της έκδοσης μεταξύ των Κρατών Μερών, το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης δεν θεωρείται ως πολιτικό αδίκημα ή ως αδίκημα που συνδέεται με πολιτικό αδίκημα ή ως αδίκημα που εμπνέεται από πολιτικά κίνητρα. Συνακόλουθα, αίτημα έκδοσης που βασίζεται σε τέτοιο αδίκημα δεν μπορεί να απορριφθεί για τους λόγους αυτούς και μόνο.

2. Το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στα αδικήματα για τα οποία χωρεί έκδοση, σε οποιαδήποτε συνθήκη έκδοσης υφίσταται μεταξύ των Κρατών Μερών, πριν από τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης.

3. Τα Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συμπεριλάβουν το αδίκημα της

αναγκαστικής εξαφάνισης, ως αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση, σε οποιαδήποτε συνθήκη έκδοσης συναφθεί μεταγενέστερα μεταξύ τους.

4. Εάν ένα Κράτος Μέρος, το οποίο εξαρτά την έκδοση από την ύπαρξη σχετικής συνθήκης, λάβει αίτημα έκδοσης από άλλο Κράτος Μέρος, με το οποίο δεν έχει συνάψει συνθήκη έκδοσης, μπορεί να θεωρήσει την παρούσα Σύμβαση ως την αναγκαία νομική βάση για την έκδοση σε σχέση με το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης.

5. Τα Κράτη Μέρη, τα οποία δεν εξαρτούν την έκδοση από την ύπαρξη συνθήκης, αναγνωρίζουν το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης ως αδίκημα για το οποίο χωρεί έκδοση μεταξύ τους.

6. Η έκδοση, σε κάθε περίπτωση, υπόκειται στις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το δίκαιο του Κράτους Μέρους-αποδέκτη του αιτήματος ή από τις εφαρμοστέες συνθήκες έκδοσης, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, των προϋποθέσεων σχετικά με την απαίτηση ελάχιστης ποινής για την έκδοση και των λόγων για τους οποίους το Κράτος Μέρους-αποδέκτης του αιτήματος μπορεί να αρνηθεί την έκδοση ή να την εξαρτήσει από ορισμένες προϋποθέσεις.

7. Καμία διάταξη της παρούσας Σύμβασης δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιβάλλει υποχρέωση έκδοσης, αν το Κράτος Μέρος-αποδέκτης του αιτήματος έχει σοβαρούς λόγους να πιστεύει ότι το αίτημα έχει υποβληθεί με σκοπό τη δίωξη ή την τιμωρία προσώπου, λόγω του φύλου, της φυλής, της θρησκείας, της ιθαγένειας, της εθνικής καταγωγής, των πολιτικών πεποιθήσεων του ή της συμμετοχής του προσώπου αυτού σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή ότι η συμμόρφωση με το αίτημα θα έβλαπτε το πρόσωπο αυτό, για οποιονδήποτε από αυτούς τους λόγους.

Άρθρο 14

1. Τα Κράτη Μέρη παρέχουν το ένα στο άλλο το μέγιστο βαθμό αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, σε σχέση με ποινικές διαδικασίες που διεξάγονται αναφορικά με αδίκημα αναγκαστικής εξαφάνισης, συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης όλων των αποδεικτικών στοιχείων που έχουν στη διάθεσή τους, τα οποία είναι αναγκαία για τις διαδικασίες.

2. Αυτή η αμοιβαία δικαστική συνδρομή υπόκειται στις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο του Κράτους Μέρους-αποδέκτη του αιτήματος ή από τις εφαρμοστέες συνθήκες περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής,

συμπεριλαμβανομένων, ιδιαίτερα, των προϋποθέσεων σε σχέση με τους λόγους για τους οποίους το Κράτος Μέρος-αποδέκτης του αιτήματος μπορεί να αρνηθεί την παροχή αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής ή να την εξαρτήσει από προϋποθέσεις.

Άρθρο 15

Τα Κράτη Μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και παρέχουν, το ένα στο άλλο, το μέγιστο βαθμό αμοιβαίας συνδρομής, με σκοπό να βοηθήσουν τα θύματα αναγκαστικών εξαφανίσεων και για την αναζήτηση, τον εντοπισμό και την απελευθέρωση εξαφανισμένων προσώπων και, σε περίπτωση θανάτου, για την εκταφή και την ταυτοποίησή τους και την επιστροφή των λειψάνων τους.

Άρθρο 16

1. Κανένα Κράτος Μέρος δεν απελαύνει, επιστρέφει («επαναπροωθεί»), παραδίδει ή εκδίδει ένα πρόσωπο σε άλλο Κράτος, όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό θα κινδύνευε να υποστεί αναγκαστική εξαφάνιση.
2. Για τους σκοπούς του προσδιορισμού του εάν υπάρχουν οι λόγοι αυτοί, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένης, όπου εφαρμόζεται, της ύπαρξης, στο ενδιαφερόμενο Κράτος, επαναλαμβανόμενων, ιδιαιτέρως σοβαρών, κατάφωρων ή μαζικών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

Άρθρο 17

1. Κανείς δεν υπόκειται σε μυστική κράτηση.
2. Με την επιφύλαξη των άλλων διεθνών υποχρεώσεων του Κράτους Μέρους, σε σχέση με τη στέρηση της ελευθερίας, κάθε Κράτος Μέρος, στη νομοθεσία του:
 - (α) θεσπίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να δοθούν διαταγές για τη στέρηση της ελευθερίας,
 - (β) καθορίζει τις αρχές εκείνες που εξουσιοδοτούνται να διατάξουν στέρηση της ελευθερίας,
 - (γ) εγγυάται ότι οποιοδήποτε πρόσωπο στερείται της ελευθερίας του κρατείται,

αποκλειστικά, σε επίσημα αναγνωρισμένους και εποπτευόμενους χώρους στέρησης της ελευθερίας,

(δ) εγγυάται ότι οποιοδήποτε πρόσωπο στερείται της ελευθερίας του επιτρέπεται να επικοινωνεί με την οικογένεια του, το συνήγορο του ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο της επιλογής του και να δέχεται επισκέψεις από αυτούς, υπό τους όρους, και μόνο, που καθορίζονται από το νόμο, ή, εάν πρόκειται περί αλλοδαπού, να επικοινωνεί με τις προξενικές αρχές του, σύμφωνα με το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο,

(ε) εγγυάται την πρόσβαση των αρμοδίων και νομίμως εξουσιοδοτημένων αρχών και θεσμών στους χώρους στέρησης της ελευθερίας προσώπων, με προηγούμενη άδεια δικαστικής αρχής, αν απαιτείται,

(στ) εγγυάται ότι οποιοδήποτε πρόσωπο στερείται της ελευθερίας του ή, στην περίπτωση που υπάρχει υποψία ότι έχει τελεσθεί αναγκαστική εξαφάνιση, δεδομένου ότι το πρόσωπο που στερείται της ελευθερίας του δεν είναι ικανό να ασκήσει το δικαίωμα αυτό, οποιαδήποτε πρόσωπα με έννομο συμφέρον, όπως οι συγγενείς του στερουμένου της ελευθερίας προσώπου, οι αντιπρόσωποι τους ή ο συνήγορος τους, δικαιούνται, σε κάθε περίπτωση, να προσφύγουν σε ένα δικαστήριο, προκειμένου να μπορεί το δικαστήριο να αποφασίσει, χωρίς καθυστέρηση, σχετικά με τη νομιμότητα της στέρησης της ελευθερίας και να διατάξει την απελευθέρωση του προσώπου, εάν αυτή η στέρηση της ελευθερίας δεν είναι νόμιμη.

3. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει τη σύνταξη και τήρηση ενός ή περισσότερων ενημερωμένων, επίσημων μητρώων ή/και αρχείων των προσώπων που στερούνται της ελευθερίας τους, τα οποία καθίστανται το ταχύτερο διαθέσιμα, κατόπιν αιτήματος, σε κάθε δικαστική ή άλλη αρμόδια αρχή ή θεσμό εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό από τη νομοθεσία του εν λόγω Κράτους Μέρους ή από οποιοδήποτε σχετικό διεθνές νομικό κείμενο, στο οποίο είναι Μέρος το Κράτος αυτό. Οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτά περιλαμβάνουν, τουλάχιστον:

(α) την ταυτότητα του στερουμένου της ελευθερίας προσώπου,

(β) την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο στα οποία το πρόσωπο στερήθηκε της ελευθερίας του και την ταυτότητα της αρχής που στέρησε την ελευθερία του προσώπου,

(γ) την αρχή η οποία διέταξε τη στέρηση της ελευθερίας και τους λόγους για τη στέρηση της ελευθερίας,

- (δ) την αρχή που είναι υπεύθυνη για την εποπτεία της στέρησης της ελευθερίας,
- (ε) το χώρο στέρησης της ελευθερίας, την ημερομηνία και την ώρα εισόδου στο χώρο στέρησης της ελευθερίας και την αρχή που είναι υπεύθυνη για το χώρο στέρησης της ελευθερίας,
- (στ) στοιχεία σχετικά με την κατάσταση της υγείας του στερουμένου της ελευθερίας προσώπου,
- (ζ) σε περίπτωση θανάτου κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, τις περιστάσεις και την αιτία του θανάτου και τον προορισμό των λειψάνων,
- (η) την ημερομηνία και την ώρα της απελευθέρωσης ή της μεταγωγής σε έναν άλλο χώρο κράτησης, τον προορισμό και την αρχή που είναι υπεύθυνη για τη μεταγωγή.

Άρθρο 18

1. Υπό την επιφύλαξη των άρθρων 19 και 20, κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται την πρόσβαση στις ακόλουθες, τουλάχιστον, πληροφορίες, σε οποιοδήποτε πρόσωπο έχει έννομο συμφέρον για τις πληροφορίες αυτές, όπως οι συγγενείς του στερουμένου της ελευθερίας προσώπου, οι αντιπρόσωποι τους ή ο συνήγορος τους:
 - (α) την αρχή η οποία διέταξε τη στέρηση της ελευθερίας,
 - (β) την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο στα οποία το πρόσωπο στερήθηκε της ελευθερίας του και εισήχθη στο χώρο στέρησης της ελευθερίας,
 - (γ) την αρχή που είναι υπεύθυνη για την εποπτεία της στέρησης της ελευθερίας,
 - (δ) τον τόπο όπου βρίσκεται το στερούμενο της ελευθερίας πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων, σε περίπτωση μεταγωγής σε άλλο χώρο στέρησης της ελευθερίας, του προορισμού και της αρχής που είναι υπεύθυνη για τη μεταγωγή,
 - (ε) την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο απελευθέρωσης,
 - (στ) στοιχεία σχετικά με την κατάσταση της υγείας του στερουμένου της ελευθερίας προσώπου,
 - (ζ) σε περίπτωση θανάτου κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, τις περιστάσεις και την αιτία του θανάτου και τον προορισμό των λειψάνων.
2. Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα, όπου είναι αναγκαίο, για την προστασία των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και προσώπων που συμμετέχουν στην έρευνα, από κάθε κακομεταχείριση, εκφοβισμό ή κύρωση ως συνέπεια της αναζήτησης πληροφοριών σχετικά με πρόσωπο που

στερείται της ελευθερίας του.

Άρθρο 19

1. Προσωπικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών και γενετικών δεδομένων, που συλλέγονται και/ή διαβιβάζονται στο πλαίσιο της αναζήτησης ενός προσώπου που έχει εξαφανισθεί, δεν χρησιμοποιούνται ή καθίστανται διαθέσιμες για σκοπούς άλλους από την αναζήτηση του προσώπου που έχει εξαφανισθεί. Τούτο δεν θίγει τη χρήση των πληροφοριών αυτών σε ποινικές διαδικασίες σχετικές με αδίκημα αναγκαστικής εξαφάνισης ή την άσκηση του δικαιώματος επανόρθωσης.
2. Η συλλογή, επεξεργασία, χρήση και αποθήκευση των προσωπικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών και γενετικών δεδομένων, δεν θα πρέπει να παραβιάζει ή να έχει ως συνέπεια την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών ή της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας ενός ατόμου.

Άρθρο 20

1. Το δικαίωμα πληροφόρησης που αναφέρεται στο άρθρο 18 μπορεί να περιοριστεί μόνο στις περιπτώσεις που ένα πρόσωπο βρίσκεται υπό την προστασία του νόμου και η στέρηση της ελευθερίας υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, κατ' εξαίρεση, όπου αυτό είναι απολύτως αναγκαίο και όπου προβλέπεται από το νόμο, και εάν η διαβίβαση των πληροφοριών θα επηρέαζε αρνητικά την ιδιωτική ζωή ή την ασφάλεια του προσώπου, θα παρεμπόδιζε μια ποινική έρευνα, ή για άλλους ισοδύναμους λόγους, σύμφωνα με το νόμο και σύμφωνα με το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο και τους στόχους της παρούσας Σύμβασης. Σε καμία περίπτωση δεν θα υπάρχουν περιορισμοί στο δικαίωμα πληροφόρησης που αναφέρεται στο άρθρο 18, οι οποίοι θα μπορούσαν να συνιστούν συμπεριφορά που ορίζεται στο άρθρο 2 ή παραβιάζουν το άρθρο 17, παράγραφος 1.
2. Με την επιφύλαξη της εξέτασης της νομιμότητας της στέρησης της ελευθερίας ενός προσώπου, τα Κράτη Μέρη εγγυώνται στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, το δικαίωμα σε ταχεία και αποτελεσματική δικαστική προσφυγή, ως μέσου για την απόκτηση, χωρίς καθυστέρηση, των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1. Αυτό το δικαίωμα προσφυγής δεν μπορεί, υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις, να ανασταλεί ή να περιοριστεί.

Άρθρο 21

Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι τα πρόσωπα που στερούνται της ελευθερίας τους απελευθερώνονται κατά τρόπο που επιτρέπει την αξιόπιστη επαλήθευση του ότι έχουν όντως απελευθερωθεί. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει, επίσης, τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει τη σωματική ακεραιότητα των προσώπων αυτών και την ικανότητα τους να ασκούν πλήρως τα δικαιώματά τους κατά το χρόνο της απελευθέρωσης, με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε υποχρεώσεων τις οποίες μπορεί να υπέχουν τα εν λόγω πρόσωπα, βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

Άρθρο 22

Με την επιφύλαξη του άρθρου 6, κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη των ακόλουθων συμπεριφορών και την επιβολή κυρώσεων για αυτές:

- (α) καθυστέρηση ή παρακώλυση των προσφυγών που αναφέρονται στο άρθρο 17, παράγραφος 2 (στ), και στο άρθρο 20, παράγραφος 2,
- (β) παράλειψη καταχώρησης της στέρησης της ελευθερίας οποιουδήποτε προσώπου ή καταχώρηση οποιασδήποτε πληροφορίας την οποία ο αξιωματούχος που είναι υπεύθυνος για το επίσημο μητρώο γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι είναι ανακριβής,
- (γ) άρνηση παροχής πληροφοριών για τη στέρηση της ελευθερίας ενός προσώπου ή παροχή ανακριβών πληροφοριών, παρόλο που πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις για την παροχή των πληροφοριών αυτών.

Άρθρο 23

1. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει ότι η εκπαίδευση του προσωπικού εφαρμογής του νόμου, πολιτικού ή στρατιωτικού, του ιατρικού προσωπικού, των δημοσίων λειτουργών και των λοιπών προσώπων, τα οποία μπορεί να εμπλέκονται στην κράτηση ή νοσηλεία οποιουδήποτε προσώπου στερείται της ελευθερίας του, συμπεριλαμβάνει την απαραίτητη εκπαίδευση και ενημέρωση σχετικά με τις συναφείς διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, προκειμένου να:

- (α) προληφθεί η εμπλοκή των λειτουργών αυτών σε αναγκαστικές εξαφανίσεις,
 - (β) δοθεί έμφαση στη σημασία της πρόληψης και των ερευνών, σε σχέση με τις αναγκαστικές εξαφανίσεις,
 - (γ) διασφαλιστεί η αναγνώριση της επείγουσας ανάγκης για την επίλυση υποθέσεων αναγκαστικών εξαφανίσεων.
2. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει ότι απαγορεύονται οι διαταγές ή οι οδηγίες που επιτάσσουν, εγκρίνουν ή ενθαρρύνουν αναγκαστικές εξαφανίσεις. Κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται ότι πρόσωπο που αρνείται να υπακούσει σε τέτοια διαταγή δεν τιμωρείται.
3. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα οποία έχουν λόγους να πιστεύουν ότι έχει λάβει χώρα ή έχει σχεδιαστεί μια αναγκαστική εξαφάνιση, αναφέρουν το θέμα στους ανωτέρους τους και, όπου είναι αναγκαίο, στις κατάλληλες αρχές ή φορείς που έχουν την εξουσία αναθεώρησης ή θεραπείας.

Άρθρο 24

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, «θύμα» σημαίνει το πρόσωπο που έχει εξαφανισθεί και οποιοδήποτε άτομο έχει υποστεί βλάβη, ως άμεσο αποτέλεσμα μιας αναγκαστικής εξαφάνισης.
2. Κάθε θύμα έχει το δικαίωμα να γνωρίζει την αλήθεια σχετικά με τις περιστάσεις της αναγκαστικής εξαφάνισης, την πρόοδο και τα αποτελέσματα της έρευνας και την τύχη του εξαφανισμένου προσώπου. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για το σκοπό αυτό.
3. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την αναζήτηση, τον εντοπισμό και την απελευθέρωση των προσώπων που έχουν εξαφανισθεί και, σε περίπτωση θανάτου, για τον εντοπισμό, το σεβασμό και την επιστροφή των λειψάνων τους.
4. Κάθε Κράτος Μέρος διασφαλίζει, στο νομικό του σύστημα, ότι τα θύματα αναγκαστικής εξαφάνισης έχουν το δικαίωμα σε επανόρθωση και σε ταχεία, δίκαιη και επαρκή αποζημίωση.
5. Το δικαίωμα σε επανόρθωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου καλύπτει υλικές και ηθικές βλάβες και, όπου αρμόζει, άλλες μορφές επανόρθωσης, όπως:

- (α) η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση,
- (β) η αποκατάσταση,
- (γ) η ικανοποίηση, συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης της αξιοπρέπειας και της φήμης,
- (δ) οι εγγυήσεις μη επανάληψης.

6. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης συνέχισης της έρευνας μέχρις ότου αποσαφηνιστεί η τύχη του προσώπου που έχει εξαφανισθεί, κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα σχετικά με τη νομική κατάσταση των εξαφανισμένων προσώπων, των οποίων η τύχη δεν έχει αποσαφηνιστεί, και με αυτή των συγγενών τους, σε τομείς όπως η κοινωνική πρόνοια, τα οικονομικά θέματα, το οικογενειακό δίκαιο και τα περιουσιακά δικαιώματα.

7. Κάθε Κράτος Μέρος εγγυάται το δικαίωμα σύστασης και ελεύθερης συμμετοχής σε οργανώσεις και ενώσεις που ασχολούνται με την προσπάθεια εξιχνίασης των περιστάσεων αναγκαστικών εξαφανίσεων και της τύχης των προσώπων που έχουν εξαφανισθεί και με την παροχή συνδρομής σε θύματα αναγκαστικών εξαφανίσεων.

Άρθρο 25

1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και την τιμωρία, σύμφωνα με το ποινικό του δίκαιο:

- (α) της παράνομης απομάκρυνσης παιδιών που υπόκεινται σε αναγκαστική εξαφάνιση, παιδιών των οποίων ο πατέρας, η μητέρα ή ο νόμιμος εκπρόσωπος υπόκειται σε αναγκαστική εξαφάνιση ή παιδιών που γεννήθηκαν κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας της μητέρας τους, η οποία υπόκειται σε αναγκαστική εξαφάνιση,
- (β) της πλαστογράφησης, απόκρυψης ή καταστροφής των εγγράφων που πιστοποιούν την πραγματική ταυτότητα των παιδιών που αναφέρονται στην ανωτέρω υποπαράγραφο (α).

2. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αναζήτηση και ταυτοποίηση των παιδιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 (α) του παρόντος άρθρου και για την επιστροφή τους στις οικογένειες από τις οποίες προέρχονται, σύμφωνα με τις νομικές διαδικασίες και τις εφαρμοστέες διεθνείς συμφωνίες.

3. Τα Κράτη Μέρη συνδράμουν, το ένα το άλλο, στην αναζήτηση, την ταυτοποίηση και τον εντοπισμό των παιδιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 (α) του παρόντος άρθρου.

4. Δεδομένης της ανάγκης προστασίας του άριστου συμφέροντος των παιδιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 (α) του παρόντος άρθρου και του δικαιώματος τους να διατηρήσουν ή να αποκαταστήσουν την ταυτότητά τους, συμπεριλαμβανομένης της ιθαγένειας, του ονόματος και των οικογενειακών τους σχέσεων, όπως αναγνωρίζονται από το νόμο, τα Κράτη Μέρη που αναγνωρίζουν σύστημα υιοθεσίας ή άλλη μορφή τοποθέτησης παιδιών, διαθέτουν νομικές διαδικασίες για την αναθεώρηση της διαδικασίας υιοθεσίας ή τοποθέτησης, και, όπου αρμόζει, για την ακύρωση οποιασδήποτε υιοθεσίας ή τοποθέτησης παιδιών, η οποία προέρχεται από αναγκαστικές εξαφανίσεις.

5. Σε όλες τις περιπτώσεις, και ιδίως σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το άρθρο αυτό, το άριστο συμφέρον του παιδιού λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη και ένα παιδί που είναι ικανό να διαμορφώνει τις δικές του απόψεις, έχει το δικαίωμα να τις εκφράζει ελεύθερα. Στις απόψεις του παιδιού δίνεται η δέουσα βαρύτητα, σύμφωνα με την ηλικία και την ωριμότητα του παιδιού.

Μέρος II

Άρθρο 26

1. Συνιστάται Επιτροπή για τις Αναγκαστικές Εξαφανίσεις (εφεξής αναφέρεται ως «η Επιτροπή») για την άσκηση των καθηκόντων που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση. Η Επιτροπή αποτελείται από δέκα εμπειρογνώμονες υψηλής ηθικής και αναγνωρισμένης εμπειρίας στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίοι συμμετέχουν στις εργασίες της με την ατομική τους ιδιότητα και είναι ανεξάρτητοι και αμερόληπτοι. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τα Κράτη Μέρη, σύμφωνα με δίκαιη γεωγραφική κατανομή. Λαμβάνεται δεόντως υπόψη η χρησιμότητα της συμμετοχής στις εργασίες της Επιτροπής προσώπων που έχουν σχετική νομική εμπειρία και η ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων.

2. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από ένα κατάλογο προσώπων, τα οποία προτείνονται από τα Κράτη Μέρη, μεταξύ των υπηκόων τους, σε ανά διετία συναντήσεις των Κρατών Μερών, που συγκαλούνται, για το σκοπό αυτό, από το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Στις συναντήσεις αυτές, στις οποίες τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών συνιστούν απαρτία, τα πρόσωπα που εκλέγονται στην Επιτροπή είναι εκείνα που αποκτούν το μεγαλύτερο

αριθμό ψήφων και την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων των αντιπροσώπων των Κρατών Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν.

3. Οι πρώτες εκλογές πραγματοποιούνται το αργότερο έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η παρούσα Σύμβαση. Τέσσερις μήνες πριν την ημερομηνία της κάθε εκλογής, ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών απευθύνει επιστολή προς τα Κράτη Μέρη, προσκαλώντας τα να υποβάλουν υποψηφιότητες εντός τριών μηνών. Ο Γενικός Γραμματέας συντάσσει κατάλογο, με αλφαβητική σειρά, όλων των προσώπων που έχουν προταθεί με τον τρόπο αυτό, αναφέροντας το Κράτος Μέρους το οποίο πρότεινε κάθε υποψήφιο, και υποβάλλει τον κατάλογο αυτό σε όλα τα Κράτη Μέρη.

4. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται για θητεία τεσσάρων ετών. Υπάρχει η δυνατότητα επανεκλογής τους για μία μόνο φορά. Ωστόσο, η θητεία πέντε εκ των μελών, τα οποία θα εκλεγούν κατά την πρώτη εκλογή, λήγει μετά από δύο έτη. Αμέσως μετά την πρώτη εκλογή, τα ονόματα αυτών των πέντε μελών επιλέγονται με κλήρο από τον πρόεδρο της συνάντησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

5. Εάν ένα μέλος της Επιτροπής αποβιώσει ή παραιτηθεί ή, για οποιοδήποτε άλλο λόγο, δεν μπορεί πλέον να ασκεί τα καθήκοντά του στην Επιτροπή, το Κράτος Μέρους το οποίο τον πρότεινε, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ορίζει έναν άλλον υποψήφιο, μεταξύ των υπηκόων του, προκειμένου να εκτίσει τη θητεία του, υπό την προϋπόθεση της έγκρισης από την πλειοψηφία των Κρατών Μερών. Η έγκριση αυτή θεωρείται ότι έχει δοθεί, εκτός αν τα μισά ή περισσότερα από τα Κράτη Μέρη απαντήσουν αρνητικά, εντός έξι εβδομάδων από την ενημέρωσή τους από το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, σχετικά με τον προτεινόμενο διορισμό.

6. Η Επιτροπή θεσπίζει τους κανόνες διαδικασίας της.

7. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών παρέχει στην Επιτροπή τα αναγκαία μέσα, προσωπικό και διευκολύνσεις για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων της. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών συγκαλεί την πρώτη συνάντηση της Επιτροπής.

8. Τα μέλη της Επιτροπής δικαιούνται τις διευκολύνσεις, τα προνόμια και τις ασυλίες των εμπειρογνομόνων που είναι σε αποστολή του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, όπως προβλέπεται στα σχετικά κεφάλαια της Σύμβασης για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

9. Κάθε Κράτος Μέρος συνεργάζεται με την Επιτροπή και παρέχει συνδρομή στα μέλη της στην εκπλήρωση της εντολής τους, στην έκταση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής που έχει αποδεχθεί το Κράτος Μέρος.

Άρθρο 27

Μια Διάσκεψη των Κρατών Μερών θα λάβει χώρα, το νωρίτερο τέσσερα έτη και το αργότερο έξι έτη μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης, προκειμένου να αξιολογήσει τη λειτουργία της Επιτροπής και να αποφασίσει, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 44, παράγραφος 2, εάν θα πρέπει να ανατεθεί σε άλλο φορέα - χωρίς να αποκλείεται οποιαδήποτε δυνατότητα - ο έλεγχος της εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης, σύμφωνα με τα καθήκοντα που ορίζονται στα άρθρα 28 έως 36.

Άρθρο 28

1. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που παρέχονται από την παρούσα Σύμβαση, η Επιτροπή συνεργάζεται με όλα τα σχετικά όργανα, γραφεία και ειδικευμένους οργανισμούς και ταμεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, με τα όργανα ελέγχου της εφαρμογής συνθηκών, που έχουν συσταθεί με διεθνή κείμενα, με τις ειδικές διαδικασίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και με τους σχετικούς περιφερειακούς διακυβερνητικούς οργανισμούς ή φορείς, καθώς και με όλους τους σχετικούς κρατικούς θεσμούς, υπηρεσίες ή γραφεία που εργάζονται για την προστασία όλων των προσώπων από τις αναγκαστικές εξαφανίσεις.

2. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή διαβουλεύεται με άλλα όργανα ελέγχου της εφαρμογής συνθηκών, που έχουν συσταθεί με σχετικά διεθνή κείμενα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως με την Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία συστάθηκε βάσει του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, με σκοπό τη διασφάλιση της συνοχής των αντίστοιχων παρατηρήσεων και συστάσεων τους.

Άρθρο 29

1. Κάθε Κράτος Μέρος υποβάλλει στην Επιτροπή, μέσω του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει προκειμένου να υλοποιηθούν οι υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της παρούσας

Σύμβασης, εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης για το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος.

2. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών καθιστά αυτή την έκθεση διαθέσιμη σε όλα τα Κράτη Μέλη.

3. Κάθε έκθεση εξετάζεται από την Επιτροπή, η οποία προβαίνει σε όσα σχόλια, παρατηρήσεις ή συστάσεις κρίνει κατάλληλα. Τα σχόλια, οι παρατηρήσεις ή οι συστάσεις γνωστοποιούνται στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, το οποίο μπορεί να απαντήσει σε αυτά, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής.

4. Η Επιτροπή μπορεί, επίσης, να ζητήσει από τα Κράτη Μέλη να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 30

1. Αίτημα αναζήτησης και ανεύρεσης ενός προσώπου που έχει εξαφανισθεί μπορεί να υποβληθεί στην Επιτροπή, με το χαρακτήρα του επείγοντος, από τους συγγενείς του προσώπου που έχει εξαφανισθεί ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους, το συνήγορο τους ή από οποιοδήποτε πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από αυτούς, καθώς και από κάθε άλλο πρόσωπο έχει έννομο συμφέρον.

2. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το αίτημα για επείγουσα δράση που υποβλήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

(α) δεν είναι προδήλως αβάσιμο,

(β) δεν συνιστά κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής τέτοιων αιτημάτων,

(γ) έχει ήδη δεόντως υποβληθεί στα αρμόδια όργανα του ενδιαφερόμενου Κράτους Μέρους, όπως αυτά που έχουν την εξουσιοδότηση να διενεργούν έρευνες, όπου υφίσταται η δυνατότητα αυτή,

(δ) δεν είναι ασυμβίβαστο με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, και

(ε) το ίδιο ζήτημα δεν εξετάζεται στο πλαίσιο μιας άλλης διαδικασίας διεθνούς έρευνας ή διακανονισμού της ίδιας φύσης,

ζητά από το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος να της παράσχει πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των προσώπων που αναζητούνται, εντός προθεσμίας που ορίζεται από την Επιτροπή.

3. Υπό το φως των πληροφοριών που παρέχονται από το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να διαβιβάσει συστάσεις προς το Κράτος Μέρος, συμπεριλαμβανομένου και αιτήματος

προς το Κράτος Μέρος να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και προσωρινών μέτρων, για τον εντοπισμό και την προστασία του εν λόγω προσώπου, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και να ενημερώσει την Επιτροπή, μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, για τα μέτρα που έλαβε, λαμβάνοντας υπόψη τον επείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης. Η Επιτροπή ενημερώνει το πρόσωπο που υποβάλλει το αίτημα για επείγουσα δράση σχετικά με τις συστάσεις της και τις πληροφορίες που της παρέχει το Κράτος, καθώς αυτές καθίστανται διαθέσιμες.

4. Η Επιτροπή συνεχίζει τις προσπάθειες της να εργασθεί με το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, για όσο χρονικό διάστημα η τύχη του προσώπου που αναζητείται δεν έχει διαλευκανθεί. Το πρόσωπο που υποβάλλει το αίτημα τηρείται ενήμερο.

Άρθρο 31

1. Κράτος Μέρος μπορεί, κατά το χρόνο της κύρωσης της παρούσας Σύμβασης ή οποιαδήποτε στιγμή αργότερα, να δηλώσει ότι αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να δέχεται και να εξετάζει αναφορές από ή εκ μέρους ατόμων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του, τα οποία ισχυρίζονται ότι είναι θύματα παραβίασης των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης από αυτό το Κράτος Μέρος. Η Επιτροπή δεν αποδέχεται καμία αναφορά που αφορά Κράτος Μέρος το οποίο δεν έχει προβεί σε τέτοια δήλωση.

2. Η Επιτροπή κηρύσσει μια αναφορά απαράδεκτη όταν:

(α) είναι ανώνυμη,

(β) συνιστά κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής των εν λόγω αναφορών ή είναι ασυμβίβαστη με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης,

(γ) το ίδιο ζήτημα εξετάζεται στο πλαίσιο μιας άλλης διαδικασίας διεθνούς έρευνας ή διακανονισμού ίδιας φύσης, ή όταν

(δ) δεν έχουν εξαντληθεί όλα τα διαθέσιμα αποτελεσματικά εσωτερικά ένδικα μέσα. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται όπου η εφαρμογή των ενδίκων μέσων παρατείνεται πέραν της εύλογης διάρκειας.

3. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι η αναφορά πληρεί τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, διαβιβάζει την αναφορά στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, ζητώντας του να υποβάλει παρατηρήσεις και σχόλια, εντός προθεσμίας που ορίζεται από την Επιτροπή.

4. Ανά πάσα στιγμή μετά τη λήψη μιας αναφοράς και πριν ληφθεί απόφαση επί της

ουσίας, η Επιτροπή μπορεί να διαβιβάζει στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, για επείγουσα εξέταση εκ μέρους του, αίτημα για τη λήψη από το Κράτος Μέρος των προσωρινών εκείνων μέτρων που είναι αναγκαία, προκειμένου να αποφευχθεί πιθανή ανεπανόρθωτη βλάβη για τα θύματα της υποτιθέμενης παραβίασης. Η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Επιτροπής δεν συνεπάγεται απόφαση σχετικά με το παραδεκτό ή την ουσία της αναφοράς.

5. Η Επιτροπή συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών κατά την εξέταση των αναφορών που προβλέπονται από το παρόν άρθρο. Ενημερώνει τον συντάκτη της αναφοράς για τις απαντήσεις που έλαβε από το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος. Όταν η Επιτροπή αποφασίζει την ολοκλήρωση της διαδικασίας, γνωστοποιεί τις απόψεις της στο Κράτος Μέρος και στο συντάκτη της αναφοράς.

Άρθρο 32

Κράτος Μέρος στην παρούσα Σύμβαση μπορεί να δηλώσει, ανά πάσα στιγμή, ότι αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να δέχεται και να εξετάζει αναφορές, με τις οποίες ένα Κράτος Μέρος ισχυρίζεται ότι ένα άλλο Κράτος Μέρος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του κατά την παρούσα Σύμβαση. Η Επιτροπή δεν δέχεται αναφορές που αφορούν Κράτος Μέρος το οποίο δεν έχει προβεί σε τέτοια δήλωση, ούτε αναφορές από Κράτος Μέρος το οποίο δεν έχει προβεί σε τέτοια δήλωση.

Άρθρο 33

1. Εάν η Επιτροπή λάβει αξιόπιστες πληροφορίες ότι ένα Κράτος Μέρος παραβιάζει σοβαρά τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, μπορεί, μετά από διαβουλεύσεις με το εν λόγω Κράτος Μέρος, να ζητήσει, από ένα ή περισσότερα από τα μέλη της, να πραγματοποιήσουν μια επίσκεψη και να της υποβάλουν έκθεση, χωρίς καθυστέρηση.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, εγγράφως, για την πρόθεση της να οργανώσει μια επίσκεψη, αναφέροντας τη σύνθεση της αντιπροσωπείας και το σκοπό της επίσκεψης. Το Κράτος Μέρος απαντά στην Επιτροπή σε εύλογο χρονικό διάστημα.

3. Κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος από το Κράτος Μέρος, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αναβάλει ή να ακυρώσει την επίσκεψη της.

4. Εάν το Κράτος Μέρος συμφωνεί με την επίσκεψη, η Επιτροπή και το εν λόγω Κράτος Μέρος συνεργάζονται προκειμένου να καθορίσουν τις λεπτομέρειες της επίσκεψης και το Κράτος Μέρος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις διευκολύνσεις που απαιτούνται για την επιτυχή ολοκλήρωση της επίσκεψης.

5. Μετά την επίσκεψη της, η Επιτροπή γνωστοποιεί στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις της.

Άρθρο 34

Εάν η Επιτροπή λάβει πληροφορίες οι οποίες της φαίνεται να περιέχουν βάσιμες ενδείξεις για την τέλεση αναγκαστικών εξαφανίσεων σε ευρεία ή συστηματική βάση, στο έδαφος υπό τη δικαιοδοσία ενός Κράτους Μέρους, μπορεί, αφού ζητήσει από το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος όλες τις συναφείς πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση, να θέσει επείγοντως το ζήτημα υπόψη της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, μέσω του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 35

1. Η Επιτροπή έχει αρμοδιότητα αποκλειστικά σε σχέση με αναγκαστικές εξαφανίσεις οι οποίες εκκίνησαν μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης.
2. Εάν ένα Κράτος καταστεί Μέρος στην παρούσα Σύμβαση μετά τη θέση της σε ισχύ, οι υποχρεώσεις του Κράτους αυτού έναντι της Επιτροπής αφορούν μόνο τις αναγκαστικές εξαφανίσεις οι οποίες εκκίνησαν μετά τη θέση σε ισχύ, για το εν λόγω Κράτος, της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 36

1. Η Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες της, κατά την παρούσα Σύμβαση, προς τα Κράτη Μέρη και τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
2. Πριν δημοσιευτεί στην ετήσια έκθεση μια παρατήρηση για ένα Κράτος Μέρος, το εν λόγω Κράτος Μέρος ενημερώνεται εκ των προτέρων και του παρέχεται εύλογο χρονικό διάστημα προκειμένου να απαντήσει. Αυτό το Κράτος Μέρος μπορεί να

ζητήσει τη δημοσίευση των σχολίων ή των παρατηρήσεων του στην έκθεση.

Μέρος III

Άρθρο 37

Καμία διάταξη της παρούσας Σύμβασης δεν θίγει οποιεσδήποτε διατάξεις είναι ευνοϊκότερες για την προστασία όλων των προσώπων από τις αναγκαστικές εξαφανίσεις και οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται:

- (α) στη νομοθεσία ενός Κράτους Μέρους,
- (β) στο ισχύον, για το εν λόγω Κράτος, διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 38

1. Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοικτή για υπογραφή από όλα τα Κράτη Μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
2. Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε κύρωση από όλα τα Κράτη Μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Τα έγγραφα επικύρωσης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
3. Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοικτή για προσχώρηση σε όλα τα Κράτη Μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Η προσχώρηση πραγματοποιείται με την κατάθεση εγγράφου προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 39

1. Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης, στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, του εικοστού εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης.
2. Για κάθε Κράτος που κυρώνει ή προσχωρεί στην παρούσα Σύμβαση, μετά την κατάθεση του εικοστού εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης, η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης του εν λόγω Κράτους.

Άρθρο 40

Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών γνωστοποιεί σε όλα τα Κράτη Μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και σε όλα τα Κράτη που έχουν υπογράψει ή προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση τα ακόλουθα:

- (α) τις υπογραφές, κυρώσεις και προσχωρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 38,
- (β) την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 39.

Άρθρο 41

Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης εφαρμόζονται σε όλα τα μέρη των ομοσπονδιακών Κρατών, χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς ή εξαιρέσεις.

Άρθρο 42

1. Κάθε διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών Μερών σχετικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να διευθετηθεί μέσω διαπραγματεύσεων ή με τις διαδικασίες που προβλέπονται ρητά στην παρούσα Σύμβαση, υποβάλλεται σε διαιτησία μετά από αίτημα του ενός από αυτά. Εάν, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία του αιτήματος για διαιτησία, τα Μέρη δεν μπορούν να συμφωνήσουν για την οργάνωση της διαιτησίας, οποιοδήποτε από τα Μέρη αυτά μπορεί να παραπέμψει τη διαφορά στο Διεθνές Δικαστήριο, μετά από αίτηση, σύμφωνα με το Καταστατικό του Δικαστηρίου.
2. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά το χρόνο υπογραφής ή κύρωσης της παρούσας Σύμβασης ή προσχώρησης σε αυτή, να δηλώσει ότι δεν θεωρεί ότι δεσμεύεται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Τα άλλα Κράτη Μέρη δεν δεσμεύονται από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σε σχέση με οποιοδήποτε Κράτος Μέρος έχει προβεί σε τέτοια δήλωση.
3. Κάθε Κράτος Μέρος που έχει προβεί σε δήλωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να αποσύρει τη δήλωση αυτή, με γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 43

Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει τις διατάξεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών στις τέσσερις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 και στα δύο Πρόσθετα Πρωτόκολλα τους, της 8ης Ιουνίου 1977, ή τη δυνατότητα που είναι διαθέσιμη σε κάθε Κράτος Μέρος να εξουσιοδοτεί τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού να επισκέπτεται χώρους κράτησης, σε καταστάσεις που δεν καλύπτονται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.

Άρθρο 44

1. Κάθε Κράτος Μέρος στην παρούσα Σύμβαση μπορεί να προτείνει μια τροποποίηση και να την υποβάλει στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ο Γενικός Γραμματέας, στη συνέχεια, γνωστοποιεί την προτεινόμενη τροποποίηση στα Κράτη Μέρη στην παρούσα Σύμβαση, ζητώντας να δηλώσουν εάν είναι υπέρ της διεξαγωγής μιας διάσκεψης των Κρατών Μερών, με σκοπό την εξέταση της πρότασης και την ψηφοφορία επ' αυτής. Σε περίπτωση κατά την οποία, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης αυτής, τουλάχιστον το ένα τρίτο των Κρατών Μερών τάσσεται υπέρ μιας τέτοιας διάσκεψης, ο Γενικός Γραμματέας συγκαλεί τη διάσκεψη, υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
2. Οποιαδήποτε τροποποίηση υιοθετηθεί με πλειοψηφία των δύο τρίτων των Κρατών Μερών, τα οποία είναι παρόντα και ψηφίζουν στη διάσκεψη, υποβάλλεται προς αποδοχή, από το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών σε όλα τα Κράτη Μέρη.
3. Μια τροποποίηση, η οποία υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τίθεται σε ισχύ όταν την έχουν αποδεχθεί, σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνταγματικές τους διαδικασίες, τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών στην παρούσα Σύμβαση.
4. Όταν τίθενται σε ισχύ τροποποιήσεις, είναι δεσμευτικές για εκείνα τα Κράτη Μέρη που τις έχουν αποδεχθεί, ενώ τα άλλα Κράτη Μέρη εξακολουθούν να δεσμεύονται από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και από οποιαδήποτε προηγούμενη τροποποίηση, την οποία έχουν αποδεχθεί.

Άρθρο 45

1. Η παρούσα Σύμβαση, της οποίας το Αραβικό, Κινεζικό, Αγγλικό, Γαλλικό, Ρωσικό και Ισπανικό κείμενο είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
2. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών αποστέλλει επικυρωμένα αντίγραφα της παρούσας Σύμβασης σε όλα τα Κράτη που αναφέρονται στο άρθρο 38.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ
ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΠΟ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ ΠΟΥ ΣΥΝΗΦΘΗ
ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ΤΗΝ 20^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ, ενεργώντας υπό την ιδιότητα του θεματοφύλακα της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία όλων των Προσώπων από Αναγκαστική Εξαφάνιση που συνήφθη στη Νέα Υόρκη την 20^η Δεκεμβρίου 2006 (Σύμβαση).

ΕΠΕΙΔΗ εμφανίζεται ότι το πρωτότυπο της Σύμβασης (στο Αραβικό, Κινεζικό, Αγγλικό, Γαλλικό, Ρωσικό και Ισπανικό κείμενο) εμπεριέχει σφάλματα.

ΕΠΕΙΔΗ οι σχετικές προτεινόμενες διορθώσεις έχουν κοινοποιηθεί σε όλα τα ενδιαφερόμενα Κράτη με την γνωστοποίηση του θεματοφύλακα C.N. 737.2008.TREATIES-12 της 2^{ας} Οκτωβρίου 2008.

ΕΠΕΙΔΗ έως την 31^η Δεκεμβρίου 2008, ημερομηνία κατά την οποία παρήλθε το διάστημα που ορίστηκε για τη γνωστοποίηση αντιρρήσεων σχετικά με τις προτεινόμενες διορθώσεις, δεν γνωστοποιήθηκε καμία αντίρρηση.

ΠΡΟΕΒΗ στις διορθώσεις όπως αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος Πρακτικού, οι οποίες θα γίνουν στο αυθεντικό Αραβικό, Κινεζικό, Αγγλικό, Γαλλικό, Ρωσικό και Ισπανικό κείμενο της Σύμβασης.

ΠΡΟΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, η υπογεγραμμένη, Πατρίσια Ο'Μπράιαν, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας και Νομικός Σύμβουλος, υπέγραψε το παρόν Πρακτικό.

Έγινε στην Έδρα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη την 6^η Ιανουαρίου 2009.

Πατρίσια Ο'Μπράιαν (υπογραφή)

C.N.1040.2008.TREATIES-20 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)

Άρθρο 44, παράγραφος 3: Η ακόλουθη πρόταση:

Μια τροποποίηση η οποία υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τίθεται σε ισχύ όταν την έχουν αποδεχθεί, σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνταγματικές τους διαδικασίες, τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών στην παρούσα Σύμβαση.

Πρέπει να διορθωθεί ως εξής:

Μια τροποποίηση η οποία υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τίθεται σε ισχύ όταν την έχουν αποδεχθεί, σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνταγματικές τους διαδικασίες, τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο δεύτερο **Τροποποιήσεις διατάξεων του Ποινικού Κώδικα**

1. Μετά το άρθρο 322 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 322Α, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 322Α
Αναγκαστική εξαφάνιση προσώπου

1. Όποιος τελεί αναγκαστική εξαφάνιση τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Ως αναγκαστική εξαφάνιση θεωρείται η σύλληψη, η κράτηση, η αρπαγή ή οποιαδήποτε άλλη μορφή στέρησης της ελευθερίας από όργανα του Κράτους ή από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που ενεργούν με την άδεια, υποστήριξη ή συναίνεση του Κράτους, η οποία ακολουθείται από άρνηση παραδοχής της στέρησης της ελευθερίας ή από απόκρυψη της τύχης ή του τόπου όπου βρίσκεται το εξαφανισμένο πρόσωπο, γεγονός το οποίο θέτει το πρόσωπο εκτός της προστασίας του νόμου.

3. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ένας ιεραρχικά ανώτερος, ο οποίος:

α) Γνώριζε ή συνειδητά παρέβλεπε πληροφορίες, οι οποίες παρείχαν σαφείς ενδείξεις ότι ιεραρχικά κατώτεροι, που ευρίσκονταν υπό την ουσιαστική εξουσία και τον έλεγχο του, τελούσαν ή επρόκειτο να τελέσουν ένα έγκλημα αναγκαστικής εξαφάνισης, ή

β) ασκούσε ουσιαστική ευθύνη και έλεγχο επί των δραστηριοτήτων που σχετιζόνταν με το έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης και δεν έλαβε όλα τα αναγκαία και εύλογα μέτρα, εντός της εξουσίας του, για την πρόληψη ή την καταστολή της τέλεσης μιας αναγκαστικής εξαφάνισης ή για την παραπομπή του ζητήματος στις αρμόδιες αρχές προς έρευνα και ποινική δίωξη.»

2. Μετά το άρθρο 322Α του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 322Β, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 322Β
Διακεκριμένες περιπτώσεις

1. Οι πράξεις του προηγούμενου άρθρου τιμωρούνται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών: α) αν ο υπάιτιος ως προϊστάμενος έδωσε την εντολή τέλεσής τους ή β) αν η τέλεσή τους έχει ως θύματα εγκύους, ανηλίκους ή άτομα με αναπηρία ποσοστού από 67% και άνω ή γ) α έχουν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του θύματος.

2. Αν οι πράξεις του προηγούμενου άρθρου επέφεραν το θάνατο του θύματος, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

3. Μετά το άρθρο 322Β του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 322Γ, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 322Γ
Γενικές διατάξεις

1. Όποιος, έχοντας εμπλακεί στην τέλεση μιας αναγκαστικής εξαφάνισης, συνεισφέρει ουσιαστικά στον εντοπισμό του εξαφανισμένου προσώπου εν ζωή ή καθιστά δυνατή τη διαλεύκανση υποθέσεων αναγκαστικής εξαφάνισης ή τον εντοπισμό των δραστών μιας αναγκαστικής εξαφάνισης, τιμωρείται με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83 ΠΚ).

2. Η καταδική για τις πράξεις των άρθρων 322Α και 322Β σε ισόβια κάθειρξη συνεπάγεται αυτοδικαίως τη διαρκή αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων του κα-

ταδικασμένου, ενώ η καταδική σε πρόσκαιρη κάθειρξη συνεπάγεται πενταετή τουλάχιστον αποστέρηση.

3. Προσταγή προϊσταμένου, που αφορά στις πράξεις των άρθρων 322Α και 322Β ουδέποτε αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα τους.

4. Σε περίπτωση που οι πράξεις των άρθρων 322Α και 322Β, τελούνται υπό καθεστώς σφετερισμού του δημοκρατικού πολιτεύματος, η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει μόλις αποκατασταθεί η νόμιμη εξουσία.

5. Ο παθών από τις πράξεις των άρθρων 322Α και 322Β δικαιούται να απαιτήσει από το δρόστη και από το Δημόσιο, οι οποίοι ευθύνονται εις ολόκληρον, αποζημίωση για τις ζημιές που υπέστη, και χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη.»

4. Στο τέλος της περίπτωσης η' του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται η φράση: «ή αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου».

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα μετά τον αριθμό «322» και τη λέξη «αρπαγή» προστίθενται τα εξής: «322Α και 322Β (αναγκαστική εξαφάνιση προσώπου)».

Άρθρο τρίτο **Τροποποιήσεις διατάξεων του Αστικού Κώδικα**

1. Στο τέλος του άρθρου 1569ΑΚ προστίθενται τα εξής:

«... ή όταν το θετό τέκνο είναι θύμα αναγκαστικής εξαφάνισης υπό την έννοια των άρθρων 322Α παράγραφος 2 και 322Β Π.Κ., ή τουλάχιστον ο ένας από τους φυσικούς γονείς είναι θύμα του εγκλήματος αυτού.»

2. Η περίπτωση 1 του άρθρου 1570ΑΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. στις περιπτώσεις μη συνδρομής των όρων του νόμου ή θετού τέκνου θύματος αναγκαστικής εξαφάνισης κατά τα άρθρα 322Α παράγραφος 2 και 322Β Π.Κ. ή θετού τέκνου του οποίου τουλάχιστον ο ένας από τους φυσικούς του γονείς είναι θύμα του εγκλήματος αυτού, οποιoσδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή ο εισαγγελέας.»

Άρθρο τέταρτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 39 της παραγράφου 2 αυτής.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2014

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

Ι. Στουρνάρας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Δ. Αβραμόπουλος

Χ. Αθανασίου

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

N. - Γ. Δένδιας

Αριθμ. 146/12/ 2014

ΕΚΘΕΣΗ
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία όλων των προσώπων από αναγκαστική εξαφάνιση και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας»

Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου προτείνεται η κύρωση της ανωτέρω Σύμβασης που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) στη Νέα Υόρκη στις 20.12.2006 και υπεγράφη από την Ελλάδα την 1.10.2008, καθώς και του Πρακτικού Διόρθωσης του πρωτοτύπου αυτής. Ειδικότερα:

A. Με το άρθρο πρώτο κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η προαναφερόμενη Σύμβαση, με τις διατάξεις της οποίας προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Ορίζεται ότι κανένας δεν υπόκειται σε αναγκαστική εξαφάνιση και ότι καμία απολύτως εξαιρετική περίπτωση, είτε πολέμου είτε απειλή πολέμου, εσωτερική πολιτική αστάθεια ή οποιαδήποτε άλλη δημόσια έκτακτη ανάγκη, δεν μπορεί να προβληθεί ως δικαιολογία για αναγκαστική εξαφάνιση.

Καθορίζεται η έννοια του όρου «αναγκαστική εξαφάνιση» για την εφαρμογή της Σύμβασης. (άρθρα 1 – 2)

2.α. Τα Κράτη - Μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για τη διερεύνηση πράξεων που συνιστούν αναγκαστική εξαφάνιση, οι οποίες τελούνται από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που ενεργούν χωρίς την άδεια, υποστήριξη ή τη συναίνεση του Κράτους, και για την προσαγωγή των υπευθύνων στη δικαιοσύνη. Περαιτέρω, πρέπει να διασφαλίσουν ότι η αναγκαστική εξαφάνιση συνιστά αδίκημα που τιμωρείται από το ποινικό τους δίκαιο.

β. Η ευρεία ή συστηματική τέλεση αναγκαστικών εξαφανίσεων συνιστά έγκλημα κατά της ανθρωπότητας.

(άρθρα 3 – 4)

3.α. Εξειδικεύονται οι ρυθμίσεις ποινικού δικαίου που οφείλουν να θεσπίσουν τα Κράτη - Μέλη (στοιχεία του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης, κατάλληλες

ποινές, δικαιοδοσία εθνικών δικαστηρίων, παραγραφή, δικαίωμα προσφυγής θυμάτων, λοιπές δικονομικές ρυθμίσεις κ.λπ.).

β. Για τους σκοπούς της έκδοσης μεταξύ των Κρατών - Μελών, το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης δεν θεωρείται ως πολιτικό αδίκημα ή συνδεδεμένο με πολιτικά κίνητρα.

γ. Τα κράτη-μέλη οφείλουν να παρέχουν αμοιβαία δικαστική συνδρομή, σε σχέση με ποινικές διαδικασίες που διεξάγονται αναφορικά με το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης, για την παροχή βοήθειας στα θύματα, τον εντοπισμό και την απελευθέρωση εξαφανισμένων προσώπων κ.λπ..

δ. Τα Κράτη- Μέλη δεν επιτρέπεται να απελευθύνουν, να επιστρέφουν ή να εκδίδουν πρόσωπα σε άλλο Κράτος Μέλος, στην περίπτωση που υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ότι κινδυνεύουν να υποστούν αναγκαστική εξαφάνιση.

ε. Ορίζεται ότι κανένας δεν υπόκειται σε μυστική κράτηση και εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των Κρατών - Μελών ως προς την τήρηση της αρχής αυτής, (τήρηση ενήμερων επίσημων αρχείων ή/και μητρώων των προσώπων που στερούνται στην ελευθερία τους κ.λπ.).

(άρθρα 5 – 17)

4. Καθορίζονται οι υποχρεώσεις των Κρατών - Μελών όσον αφορά:

- στην πρόσβαση σε πληροφορίες και την προστασία προσωπικών δεδομένων, στο πλαίσιο διαδικασιών που διεξάγονται για την αναγκαστική εξαφάνιση προσώπων,
- στον τρόπο απελευθέρωσης εξαφανισμένων προσώπων,

- στη θέσπιση κατάλληλων κυρώσεων για πράξεις που σχετίζονται με την αναγκαστική εξαφάνιση,

- στην εκπαίδευση δημοσίων λειτουργών και λοιπού προσωπικού που εμπλέκονται στην κράτηση και νοσηλεία προσώπων που στερούνται την ελευθερία τους.

(άρθρα 18 – 23)

5.α. Καθορίζεται η έννοια του όρου «θύμα» για την εφαρμογή της Σύμβασης.

β. Τα Κράτη - Μέλη πρέπει να διασφαλίσουν στο νομικό τους σύστημα ότι τα θύματα αναγκαστικής εξαφάνισης έχουν το δικαίωμα σε επανόρθωση και σε ταχεία, δίκαιη και επαρκή αποζημίωση που καλύπτει υλικές και ηθικές βλάβες.

γ. Επίσης, τα κράτη - μέλη οφείλουν να εγγυώνται την ελεύθερη συμμετοχή προσώπων σε οργανώσεις που ασχολούνται με την εξιχνίαση περιστατικών αναγκαστικής εξαφάνισης και να λαμβάνουν μέτρα για την προστασία ανήλικων θυμάτων αναγκαστικής εξαφάνισης.

(άρθρα 24 – 25)

6. Συνιστάται στον ΟΗΕ Επιτροπή για τις Αναγκαστικές Εξαφανίσεις, αποτελούμενη από εκπροσώπους των Κρατών - Μελών και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία της. Τα Κράτη - Μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή και παρέχουν συνδρομή στα μέλη της για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

(άρθρα 26 – 36)

7.α. Οι ρυθμίσεις της Σύμβασης δεν θίγουν τυχόν ισχύουσες ευνοϊκότερες διατάξεις εθνικού ή διεθνούς δικαίου σχετικά με την προστασία των προσώπων από τις αναγκαστικές εξαφανίσεις.

β. Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την υπογραφή και κύρωση της Σύμβασης από τα Κράτη - Μέλη, την προσχώρηση σε αυτήν, το πεδίο εφαρμογής της, τη δυνατό-

τητα τροποποίησης αυτής κ.λπ.. Τυχόν αναφυόμενες διαφορές από την ερμηνεία ή την εφαρμογή της επιλύονται με διαπραγματεύσεις ή διαιτησία κατά περίπτωση.

(άρθρα 37 – 43)

II. Με το άρθρο δεύτερο προσαρμόζονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.) προς τις ρυθμίσεις της υπό κύρωση Σύμβασης και ειδικότερα:

α. Θεσπίζεται το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου, οι διακεκριμένες περιπτώσεις αυτού, οι ελαφρυντικές περιστάσεις, και οι επιβαλλόμενες ποινές (κάθειρξη, ισόβια κάθειρξη).

β. Ορίζεται ότι ο παθών από τις προαναφερόμενες πράξεις δικαιούται να απαιτήσει από τον δράστη και από το Δημόσιο, οι οποίοι ευθύνονται εις ολόκληρον, αποζημίωση για τις ζημιές που υπέστη και χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη.

γ. Προστίθεται η αναγκαστική εξαφάνιση προσώπου στον κατάλογο των βασικών αδικημάτων που θεμελιώνουν το αδίκημα της εγκληματικής οργάνωσης (άρθρο 187 ΠΚ).

III. Με το άρθρο τρίτο προσαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.) προς τις ρυθμίσεις της υπό κύρωση Σύμβασης και επέρχονται συγκεκριμένες τροποποιήσεις στα άρθρα που αφορούν στην υιοθεσία.

IV. Με το άρθρο τέταρτο, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 39 της Σύμβασης, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος αυτής και του υπό ψήφιση νόμου.

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλείται επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, ενδεχόμενη δαπάνη από την εφαρμογή των ρυθμίσεων της υπό κύρωση Σύμβασης και ιδίως από την:

α) θέσπιση κατάλληλων ποινών για όλες τις πράξεις που σχετίζονται με την αναγκαστική εξαφάνιση προσώπων και ιδίως την επιβολή ποινών κάθειρξης και ισόβιας κάθειρξης κατά περίπτωση, (άρθρα 7 και 22 της Σύμβασης και άρθρο δεύτερο σχεδίου νόμου)

β) παροχή αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, σε σχέση με ποινικές διαδικασίες που διεξάγονται αναφορικά με το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης, για την παροχή βοήθειας στα θύματα, τον εντοπισμό και την απελευθέρωση εξαφανισμένων προσώπων κ.λπ., (άρθρα 14 και 15 της Σύμβασης)

γ) τήρηση ενημερωμένων, επίσημων μητρώων ή/και αρχείων των προσώπων που στερούνται την ελευθερία τους, (άρθρο 17 της Σύμβασης)

δ) εκπαίδευση δημοσίων λειτουργών και λοιπού προσωπικού που εμπλέκεται στην κράτηση ή νοσηλεία προσώπων που στερούνται την ελευθερία τους, (άρθρο 23 της Σύμβασης)

ε) καταβολή ταχείας, δίκαιης και επαρκούς αποζημίωσης στα θύματα αναγκαστικής εξαφάνισης, για υλικές και ηθικές βλάβες, (άρθρο 24 της Σύμβασης και άρθρο δεύτερο σχεδίου νόμου)

στ) παροχή συνδρομής στα μέλη της Επιτροπής Αναγκαστικής Εξαφάνισης του ΟΗΕ, για την εκπλήρωση της αποστολής τους. (άρθρο 26 της Σύμβασης)

Αθήνα, 20 Μαΐου 2014

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία όλων των προσώπων από αναγκαστική εξαφάνιση και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου προκαλείται σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ενδεχόμενη δαπάνη από την εφαρμογή των ρυθμίσεων της κυρούμενης Σύμβασης και ιδίως από την:

α) επιβολή κυρώσεων (πρόσκαιρη και ισόβια κάθειρξη, κατά περίπτωση), για όλες τις πράξεις που σχετίζονται με την αναγκαστική εξαφάνιση προσώπων,

(άρθρα 7 και 22 της Σύμβασης, σε συνδυασμό με το άρθρο δεύτερο)

β) παροχή αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, σε σχέση με ποινικές διαδικασίες που διεξάγονται αναφορικά με το αδίκημα της αναγκαστικής εξαφάνισης, για την παροχή βοήθειας στα θύματα, τον εντοπισμό και την απελευθέρωση εξαφανισμένων προσώπων κ.λπ.,

(άρθρα 14 και 15 της Σύμβασης)

γ) τήρηση ενημερωμένων, επίσημων μητρώων ή/και αρχείων των προσώπων που στερούνται την ελευθερία τους, (άρθρο 17 της Σύμβασης)

δ) εκπαίδευση δημοσίων λειτουργών και λοιπού προσωπικού, που εμπλέκονται στην κράτηση ή νοσηλεία προσώπων, τα οποία στερούνται την ελευθερία τους,

(άρθρο 23 της Σύμβασης)

ε) καταβολή ταχείας, δίκαιης και επαρκούς αποζημίωσης στα θύματα αναγκαστικής εξαφάνισης, για υλικές και ηθικές βλάβες, (άρθρο 24 της Σύμβασης, σε συνδυασμό με το άρθρο δεύτερο)

στ) παροχή συνδρομής στα μέλη της Επιτροπής Αναγκαστικής Εξαφάνισης του ΟΗΕ, για την εκπλήρωση της αποστολής.

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 20 Μαΐου 2014

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

I. Στουρνάρας

X. Αθανασίου

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία Όλων των Προσώπων από Αναγκαστική Εξαφάνιση και Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Το Σ/Ν αναρτήθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 22 Απριλίου 2014 με τίτλο «ΚΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΠΟ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

22 Απριλίου 2014

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

29 Απριλίου 2014

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ: 0**ΣΥΝΟΛΙΚΑ: 0**

Δεν υπεβλήθησαν σχόλια.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

(Γενικό Υπόδειγμα – Έκδοση 2009)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ , ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Α. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΔΙΚΑΣΤΗΣ (ΠΑΡΕΔΡΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ)

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210.77.67.533

E-MAIL:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Με το νομοσχέδιο αυτό κυρώνεται η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία όλων των προσώπων από την αναγκαστική εξαφάνιση και ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη.

1. Αναγκαιότητα

1.1. Η βαρύτητα του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης και η βούληση των κρατών μελών του Ο.Η.Ε να το καταπολεμήσουν κατέστησαν επιτακτική ανάγκη την κύρωση της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία των προσώπων από την αναγκαστική εξαφάνιση και την τροποποίηση διατάξεων του ισχύοντος Ποινικού Κώδικα, με βασική ρύθμιση την εισαγωγή νέας ειδικής υπόστασης εγκλήματος, αυτού της αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου.

1.2. Οι στόχοι που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση είναι η καταπολέμηση του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης, που έχει υιοθετηθεί από τη Γενική Συνέλευση των Η.Ε. ήδη από το 2006.

1.3 Οι ομάδες που επηρεάζει το νομοσχέδιο είναι τα υποκείμενα (δράστες) του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης, οι οποίοι είναι μόνον κρατικοί υπάλληλοι ή άτομα που λαμβάνουν εντολές, υποστηρίζονται από το κράτος ή ενεργούν με τη συναίνεση αυτού.

2. Καταλληλότητα

2.1 Υπάρχει προηγούμενη προσπάθεια αντιμετώπισης παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα, αφού το έγκλημα της αναγκαστικής εξαφάνισης ομοιάζει με το έγκλημα της αρπαγής.

2.2 Ειδική υπόσταση εγκλήματος θέσπισε και η Γαλλία για το έγκλημα αυτό , με βάση τη Διεθνή αυτή Σύμβαση, στα άρθρα από 221-12 έως και 221-18 του Γαλλικού Ποινικού Κώδικα.

3. Συνέπειες στην οικονομία

Επειδή το νομοσχέδιο αφορά σε διατάξεις ποινικού δικαίου, μόνο αντανakλαστικές μπορεί να είναι οι συνέπειες για την οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία, στους πολίτες, στη δημόσια διοίκηση και στην απονομή της δικαιοσύνης.

Με την εισαγωγή της νέας ειδικής υπόστασης του εγκλήματος της αναγκαστικής εξαφάνισης προστατεύονται τα θύματα , οπότε οι ρυθμίσεις αυτές αναμένεται να επηρεάσουν επωφελώς και σε καθοριστικό βαθμό τη λειτουργία του δικαστικού συστήματος.

5. Διαφάνεια-Κοινωνική Συμμετοχή

Οι διατάξεις του σχεδίου νόμου καταστρώθηκαν ύστερα από διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους στη Δικαιοσύνη φορείς.